

V. Liulevicius
2601 W. Marquette Rd.
Chicago 29, Ill.

LAISVOJI LITUOVA

Lietuvių laikraštis
Lėkšta Lietuvos
Atgimimo Sąjūdžiui

911 W. 32 St.,
Chicago 8, Ill.
LAfayette 3-8544

Entered as second class mat-
ter at the post office at
Chicago, Illinois.

Laisvoji Lietuva

FREE LITHUANIA

Lithuanian Newspaper
Published by Lithuanian
Regeneration Association

911 W. 32 St.,
Chicago 8, Ill.
LAfayette 3-8544

Entered as second class mat-
ter at the post office at
Chicago, Illinois.

XII metai

Kaina 10 c.

Penktadienis, kovų (March) 14 d. March 14, 1958.

Kaina 10 c.

Nr. 5 (330)

Jonas Miškinis

Jaunimas tautos ateitis

Gyvename tokį metą, kad visi, didieji ir mažieji stengiasi būti visur stiprus. Taip galima sakyti apie paskirus žmones ir apie tautas bei valstybes. Taigi, šia prasme tariant, stiprumo sąvoka yra labai plati. Stiprus — kas sveikas, raumeningas, veiklus, greitas, mirtus, išmaningas. Tačiau tos dorybės velti neateina: jas tvirtinant ir grūdinant — reikia mankštintis, lavintis ir grūdintis ir, žinoma, tvarkingai, padoriai gyventi. Vadinas, raumenys ir smegenys turi būti visą laiką lavinami atitinkamoje tvarkoje. Tai ir sakoma, kad tik iš stiprių žmonių darosi stipri tauta. Apat lietuviško priezdžio: kieno galia to ir valia. Tauta, kuri nori būti laisva, turi būti ir veikli, ryžtinga ir pajėgi.

Kadangi jaunimas yra tautos ateitis, vos pražydejęs žiedas, tai audringu metu reikia daugiau kreipti dėmesio ir rūpintis jo auklėjimu. Jaunimas, išėjęs šioji ar kitokią teorinę auklėjimo mokyklą, pereina gyvenimo mokyklon ir siekia asmeninių tikslų. Be asmeninių tikslų, jaunimas turi būti tinkamai pasirengęs savo tėvynės kilniems tikslams. To siekiant jaunimas privalo burtis visuomeninėse, kultūrinėse organizacijose, kuriose jaunuolis gali stiprinti ne tik kūną, bet valią ir protą. Tam tikslui visų pirma praverčia mankšta ir įvairūs sportas. Tačiau ir sporte kūno lankstumas yra derinamas su proto mūklumu. Vieną ir antrą suglaudus, gaunamas žymėjimas pajėgumas. Sporte išmokstama drausmės, susiklausymo ir sugebėjimo tinkamai ir vieningai derinti savo pajėgas.

Organizotumas — antroji gyvenimo mokykla

Jaunimui reikalingas ne tik sportas, bet jo sielai reikalingos: dainos, muzika, grožinė literatūra ir, bendrai imant, tautinis bei kultūrinis menas, kuris eina leng

vo žaismo srities rimton tyros dvasios sritin. Tai jį pakelia aukščiau kasdieninių, kartais nuobodžių, nors ir vertingų, dalykų. Ir to dar negana. Jaunuoliui įgimta žinoti: tiesa, rimtis, kas aplink jį ir toliau už jo akiračio darosi. Vadinas, jam prievartu toks mokslas, kuris daro gyvenimą suprantamesnį. Kas vienam būtų nepriemama, tai per organizaciją laisvai pasiekama.

Bendravimas ir draugavimas jaunuolių išjudina, atgaivina ir jo įgimtas savybes, kurios vienu metu gal ir nepasireiškė. Bendraviant su kitais, randasi daugiau su manumo ir norisi pasirodyti gero mis vpatybėmis. Juk kiekvienas nori būti vikresnis ir pranašesnis. Tai jaunimo pažangos dėsnis.

Taip vykdam, eina jaunuolių prierauglių atranka, kuri kiekvieną veda su savim į aukštį. Taip ir bresta tautoje pažanga per įvairias auklėjimosi organizacijas. — Taip tad drauge mokantis ir auklėjantis bresta tvirtas jauno žmogaus būdas, tautai pelnytis.

Ypatingai svarbu, kad jaunuolis ar jaunuolė, jausdamiesi draugijos nariu, pajunta sau artesnius esant ne vien savo amžininkus, bet ir pašalinus, kurių tarpe per sąskrydžius, minėjimų šventes, organizacijų suvažiavimus, susirinkimus susirandama draugų ir užvedami artimesni bičiulystės ryšiai.

Taigi, ko išmokstama draugijoje, tai nedingsta ir už jos ribų esant. Organizuoto jaunimo auklėjimas yra mūsų tautos svarbiausias šiuo dienų uždavinys. Todėl ir yra reikalinga teikti daugiau dėmesio mūsų priaugnčiai kartai, svetur gyvenančiai, į organizacijų lietuvišką veiklą, nes iš jos laukiama tautos stiprinimo. Reikia ruošti ir mokyti ne tiek sau, kiek savo tėvyni.

Jaunime, būk stiprus, kad būtų stipri ir ryžtinga mūsų tauta!

Vasario 16-sios minėjimo atgarsiai

VASARIO 16-tos MINĖJIMAS SAO PAULYJE, BRAZILIJOJE

Vasario 16-ji buvo gražiai paminėta ir Brazilijoje. Be paminėjimo salėje ir pamaldų bažnyčioje, Lietuvos konsulas Sao Paulyje — Aleksandras Polišaitis pasakė kalbą per radijo stotį "Difusora". Jis savo kalbą tarp kitko pareiškė: "Dabartinė padėtis mums gali būti pražūtinga tik tuo atveju, jei tos jėgos, kurios laiko šiandien sukauciusios Rytų Europą, užvaldytų pasaulį. Bet tam niekas netiki. Nes laisvę mylinčių tautų sam būris organizuojasi ir jis laimės. Jei taip, tai ir mūsų viltys atkurti Nepriklausomą Lietuvą nėra dingusios. Tačiau tai nereiškia, kad mes galime šiandien sudėję rankas sėdėti ir laukti. Ne, abelnai, mes ne tik kad neturime teisės nutraukti išlaisvinimo kovą, bet dar su didesniu pasiryžimu bei energija ją tęsti, nes pasaulio padangė dar tebėra apsiniauksul. Horizontas mato žaibus — kurtus dundėjimas eina iš kovos laukų".

Baigdamas, kvietė pamiršti ne santakas ir stoti į bendrą Lietuvos vadavimo darbą.

Šiais 1958 metais Vasario 16-ji Sao Paulyje buvo itin iškilmingai paminėta.

je, lietuvių bažnyčioje 11 val. buvo pamaldos už pavergtą Lietuvą, kurias atlaikė klebonas kun. P. Ragazinskas bei pasakė momentui pritaikintą pamokslą. Pamaldose dalyvavo konsulas A. Polišaitis su ponia bei prisirinko pilna bažnyčia lietuvių.

Po to, sekė minėjimas Sao Paulo Miesto Teatre, kuris randa si miesto centre ir visiems lengvai pasiekiamas.

Nors pradžia minėjimo buvo skelbta 15 val., bet žmonės į teatrą ėmė būriais plaukti jau apie 14 val. Kai bematant teatras, kuris turi oficialiai 1650 kėdžių, buvo užpildytas. Tuo būdu vėliau atvykusieji, kurių skaičius beveik siekė tūkstantis, turėjo laikinai palukėti prie teatro durų iki jų likimas buvo aiškinamas. Pagaliau nieko kito neliko, kaip sūleisti, nors ir stovinčius ir likusius. Ir prisirinko apie 2500 asmenų, ką sudarė 2000 lietuvių bei 500 kitataučių, būtent: estai, latviai, ukrainiečiai, baltgudžiai, kazokai, lenkai, ungariai, čekoslovakai, kroatai, bulgarai, rumunai ir albanai.

Čia tenka pažymėti, kad tai bene pirmas Sao Paulyje toks gausus dalyvių skaičiumi Vasario 16-tos dienos minėjimas.

Be to, dar reikia pažymėti, turint galvoje, kad Estijos Nepriklausomybės šventė išpuolė vasario 24 d. ir kad estų kolonija Sao Paulyje nėra gausinga, tai lietuvių, prašant vietos Estijos Konsului F. Sauskai, sutiko ir jų tautinė šventę kartu su mūsų paminėti.

Pats minėjimas buvo padalintas į dvi dalis: oficialią ir meninę.

Minėjimą atidarė ir įžanginę kalbą pasakė Konsulas A. Polišaitis. Preligentas savo kalboje apibūdino tą skriaudą, kurią okupantas daro Baltijos kraštams bei pareiškė, kad teisingumas ir teisybė laimės, kad teisingumui laimėjus grįš laisvė ir nepriklausomybė Lietuvai ir Estijai.

Po to kalbėjo dr. José Ferreira Carrato, kuris savo kalboje išryškino svarbiausius Lietuvos istorijos momentus ir atkaklių bei nepalaužiamą lietuvių pasiryžimą Lietuvai laisvę atkovoti.

Antru kalbėtoju buvo pakviestas prof. dr. José Carlos Ataliba Nogueira, Sao Paulo Universiteto Teisų Fakulteto profesorius ir Brazilijos delegacijos prie Jungtinių Tautų Organizacijos ONU narys. Kalbėtojas pavergtų tautų klausimą palietė iš tarptautinės pusės. Savo kalboje ponas profesorius pabrėžė, kad Brazilijos vyriausybė yra prieš kiekvieną okupaciją, ar tai būtų Afrikoje, ar Europoje. Jo kalba buvo gyva, vaizdi ir visiems suprantama.

Baigus prof. dr. J. C. A. Nogueira kalbėti, žodį tarė Estijos konsulas F. Sauskas, trumpai nušviesdamas Pabaltijo Tautų okupacijos laikotarpį.

Kaip aukščiau jau buvo minėta, minėjime buvo atstovaujamos ir kitos, esančios anapus geležinės uždangos tautos, kurių atstovai įžygiavo scenon, alfabetinėje tvarkoje, nešini savas vėliavas bei pagerbiant Lietuvos ir Estijos vėliavas, jau esančias iš pat pradžių minėjimo ant scenos. Po to, pastarosios scenoje išsiriškio pustraiči.

Two oficialioji minėjimo dalis ėjo prie galo ir buvo baigta Lietuvos ir Estijos himnais, kuriuos sugiedojo lietuvių ir estų chorai. Be to, himnų pildymo metu, scenos gilumoje buvo parodytas laisvos ir pavergtos Lietuvos, gražiai sukombinuotas gyvasis da-

veikslas.

Po to, sekė programos meninė dalis, kurią sudarė lietuvių solistai; lietuvių ir estų šokėjų grupės išpildė po porą tautinių šokių bei lietuvių ir estų chorai, pastarajam latvių dainininkams talkininkaujant, sudainavo po keletą dainelių. Tuo meninė dalis buvo ir baigta.

Į minėjimą atsilankė Sao Paulo Estado gubernatoriaus ir Sao Paulo Miesto Prefeito atstovai, sveimų valstybių, reziduojantieji Sao Paulyje, konsulai, dvasiški, universiteto profesoriai, politikai, didžiųjų Sao Paulo laikraščių reporteriai ir brazilų bei lietuvių visuo menė.

Bendrai, minėjimas praėjo gražiai, tvarkingai bei su pakelta nuotaika.

Įėjimas į minėjimą buvo laisvas, nemokamas.

Minėjimą organizavo tam tikslui sudarė speciali komisija, talkininkaujant ir globojant Lietuvos ir Estijos Konsulams Sao Paulyje.

Lietuvos Nepriklausomybės 40 m. sukakties paminėjimas Vėhner's Lietuvių Kolonijoje

Lietuvos nepriklausomybės 40 metų sukaktis čia buvo iškilmingai paminėta Vasario mėn. 16 d. Minėjimą pradėtas iškilmingu vėliavos pakėlimu ir Tautos Himnu kolonijos aikštėje. Tuojau po to vietos katalikų koplyčioje stovyklos klebonas kun. Petras Girčius, dienos intencija, atlaikė pamaldas. Pamaldoms pasibaigus jis perskaitė lietuvių misijonierių direktoriaus Vokietijoje Lietuvos Nepriklausomybės sukakties paminėti atskirą laišką.

15 val. visuomeni gausiai susirinkus, stovyklos salėje įvyko iškilmingas posėdis. Posėdį atidarė ir sugiedojo Tautos Himną, PLB vietos apylinkės pirmininkas Vincas Martinaitis pasakė kalbą, kurioje trumpai atskleidė lietuvių tautos praeities būdingesnius bruožus, pastangas nepriklausomybę atgauti ir dabartines jos kančias okupacijoje. Fr. Šlenderis perskaitė Vyr. Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto Vykdamosios Tarybos nepriklausomybės sukakties reikalavimus išleistą atsisaukimą. Iškilmingas posėdis baigtas nuširdžiu svečiu savanorio kūrejo ir nepriklausomybės kovų dalyvio Jono Janonio žodžiu.

Meninėje programoje, kuri čia pat tuojau po iškilmingo posėdžio buvo atlikta, tautiniai drabužiais pasipuošusios Danutė Dambrauskaitė ir Zita Gazaitytė jausmingai paskaitė iš partizanų poezijos. Vargo mokyklos vaikučiai padainavo lietuvių liaudies dainelių ir padeklamavo eilėraščių.

Minėjimas baigtas vėliavos nuleidimu ir Tautos Himnu. Minėjime ne tikai skaitlingai dalyvavo stovyklos gyventojai, bet netgi autobusų buvo atvykęs gausus svečių būrys iš Varel.

Lietuvos nepriklausomybės sukaktį paminėjo ir vietos viešųjų dienraščių "Nordwest — Zeitung", savo vasario mėn. 15 d. laidoje, tarp kitko, suglaustai atpasakodamas VLIK'o Vykdamosios Tarybos išleisto atsisaukimo turinį.

VAIZDAI IŠ VASARIO 16 MINĖJIMO LONDONE

Trim savaitėm prieš Vasario 16-ją vietos savaitraštis paskelbė,

POLITIKOS LAUKUOSE

K. Mituva

J. A. V. NUSIGINKLAVIMO POLITIKOS PERŽIŪRĖJIMAS

Iš Vašingtono AP žinių agentūra kovo 2 pranešė, kad JAV apsiginklavimo politika gali būti drastiškai pakeista. Dėl nusiginklavimo, agentūra sako, kad Amerikos nusiginklavimo politika jau dabar peržiūrima. Iki galutinio plano nustatymo teks palaukti, bet jau dabar prezidentas, Valstybės sekretorius, naujas nusiginklavimo patarėjų komitetas, rimtai svarsto ir laikinai keičia savo ankstesnį nusiginklavimo planą, kurio dvasią norima galimai arčiau priartinti prie sovietų. Jei ši žinia pasitvirtintų, tai išeitų, kad JAV vyriausybės vyrai neatsilaikė prieš Maskvos spaudimą...

Sovietų aktyvumas

Sausio 6.d. atvykęs naujasis sovietų ambasadorius Vašingtonan,

kad Lietuvos Nepriklausomybės 40 metų atstatymo minėjimas bus ne Vasario 16-ją, kuri šiais metais išpuolė sekmadienį ir buvo patogi tinkamai atžymėti, bet šeštadienį, vasario 15 d. Kartu buvo paskelbta, kad tai diena pritaikinti paskaitą skaitys iš Paryžiaus atvažiavęs p. E. Turauskas.

Anglijoje gyvenanti lietuviškoji visuomenė yra pratusi kiek vėlinti, bet ši kartą į minėjimą ji susirinko laiku, sulaužydama liguistą paprotį. Kodėl ji taip padarė, ar kad jai vėlavimai nusibo do, ar kad pagerbus atvykstantį svečių, pasakyti sunku, bet viena aišku, kad vieni norėjo atvykusį pamatyti, o kiti išgirsti, ką kuris kalbėtojų įdomesnio pasakys.

Minėjimą atidarė iš tų pažįstamas p. Bajorinas, pasveikindamas min. Balutį, atvykusį iš Paryžiaus svečių, na, ir susirinkusius klausytojus. Po to perskaitė Vliko, Diplomatinijos Šefo, Nepriklausomybės Tarkos ir kitų veiksmų tai diena skirtas mintis ir pakvietė min. Balutį tarti žodį. Min. Balutis savo kalboje nuotykių ir atsiminimų virtine sujungė susirinkusius su atvykusiu svečių E. Turausku.

Turauskas skaitė gana ilgą paskaitą, kurioje nors ir teisingai buvo patiekti patys įvykiai, bet tų įvykių komentarai buvo kiek savotiški ir sukėlė kai kurių abejonių. Antroje dalyje vyko pasilink sminimas, su dainomis, vakariene, šokiais ir išgėrimais, o taip pat buvo sugiedotas ir himnas, kuris atrodė geriau tiko pirmoje programos dalyje, nei antroje.

Pačią Vasario 16-ją vyko tik pamaldos, kurios sutraukė didesnių būrį žmonių į bažnyčią, nei prašaisiais sekmadieniais. Pamokslas tai diena pritaikintas ir nuotaika bažnyčioje šventiškesnė. — Ypač didelį įspūdį maldininkams padarė, kai po pamaldų choras, vargonams ir atsilankiusiems priartiant, užtraukė Lietuvos himną. Šitas momentas buvo toks išpušis, kad ne vienam ir ašarų išspaudė.

Kiek savotišką įspūdį padarė, nors tikinčiam tas yra gal būt ir natūralu, tai svečiu E. Turausko demonstracija, rodant katalikybės pavyzdį, kai jis lydimas trijų ar keturių bobelių — vietos davatų, pirmuoju priėmė komunią. — Šis įvykis yra plačiai komentuojamas tiek netikinčiųjų, tiek ir tikinčiųjų.

M. Matė.

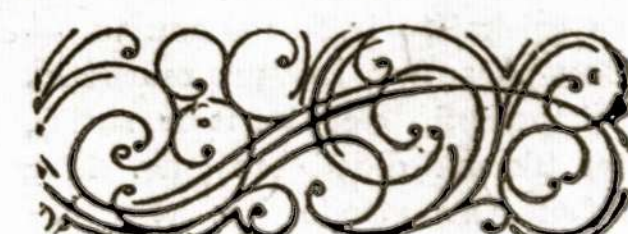
savo pirmąjį pareiškimą padarė, kaip "taikos ir geros valios ambasadorius". Jis būk ta sąlyga ir su tikęs priimti šias pareigas. Jo veiksmas rodo nemažą aktyvumą. Po įteikimo skiriamųjų raštų, kurių metu kalbėjosi su prezidentu, vėliau matėsi su viceprezidentu, patarėjų viršininku Adams (pirmas kartas sovietų ambasadorių istorijoje JAV), ir konferavo su Valst. sekr. Dulles ir kovo 3 Baltuose rūmuose su prezidentu. Spaudai pareiškė, kad prezidentas atrodė gerai ir kad buvo paliesti viršūnių konferencijos reikalai.

Valstybės Gynybos Tarybos posėdis

Dažnai prezidentas tariasi su savo patarėjais ir Valstybės saugumo komiteto nariais. Atsistatydinus prezidento patarėjui nusiginklavimo reikalams Herold Stassen, prezidentui pritarus, Valst. sekretorius Dulles sudarė naują nusiginklavimo reikalams patarėjų komitetą: — Walter Badell Shmith, Alfred M. Gruenther, Robert A. Lovett ir John J. Mcloy. Tai buvę aukšti administracijos valdininkai, generolai ir politikos vyrai. Jų komitetas pavadinamas "žaliojo kaspino" komitetu. Jų patariamasis žodis svarus ir daug lemia. Jie dalyvauja ir posėdžiuose, kada tariamasi nusiginklavimo reikalais. Paskelbimas žinios, kad JAV keičia savo nusiginklavimo planą ir derina jį prie sovietų siūlyto, atrodytu, kad tas darbas pajudintas "žaliojo kaspino" galvų. Atsiminus, kad visi komiteto nariai yra vyrai su politiniu ir kariniu stažu, darosi neaiškumas ir paslaptinumas, kas verstu JAV keisti savo nusiginklavimo planą, kad jis pralenktų ir atsistatydinusio optimisto Stasseno pietas nuolaidas? Suprantama, tai valstybinė paslaptis, kurią gali žinoti tik vyriausybė ir reikiami asmenys. Be nesupranta mas staigus žingsnis, kuris ilgą metų eilę buvo laikomas nepajudinamu ir jo pakeitimo sąlygavimas rišosi su tokiu pat iš sovietų pusės nenulieidimu arba abiem pusėm priimtinois sąlygomis, kurios nepažeistų ir kitų valstybių.

Diplomatiniai kanalai

Daug slaptų aptarimų nepasiekė viešumos. Slapti diplomatiniai kanalai tam ir yra, kad per juos vyriausybės ir diplomatai pasitartų. Reikia ir šiam reiškinui priskirti diplomatinių kanalų "išsiaiškinimą". JAV besąlyginiai negali pakeisti savo nusiginklavimo plano ir be sąlygų sutikti su sovietų planu, nes toks žingsnis rodytų viešą kapituliaciją, kuri Amerikai ir jos sąjungininkams bei laisvajam pasauliui būtų didesniu smūgiu, kaip Jalta, Posdamas, Kasablanka, Kairas ir t. t. Todėl ir šią žinią nereikia suprasti, kad JAV jau pasirodė ar ruošiasi padaryti nuolaidą ir pakartoti fatališką klaidą. Jei bus kas daroma, bus daroma su sąlygomis ir rūpes tingai, kad nenukentėtų JAV preštizas ir pasiimtas pasaulio laisvės vadovavimas. Laikas duos geriausį atsakymą ir išblaškys nežinią.

Rūta Kilmonytė-Lee Čikagoje

Rūta Kilmonytė, apie kurią plačiau buvo rašyta "LL" kiek anksčiau, š. m. kovo 2 d. pasirodė Čikagos lietuviškai visuomeninei ALRKF-jos surengtame šiu-piny-koncerte, Marijos Aukštesniosios mokyklos salėje. Šio parengimo pelnas buvo skirtas Federacijos išlankomai jaunimo stovyklai, įrengtai 226 akrų nupirk-tame ūkyje Čikagos, Clevelando ir Detroito miestų trikampyje.

Rūta Lee-Kilmonytė atsilankiusios į parengimą publikos buvo šiltai sutikta. Gaila tik, kad matėsi keletas tuščių vietų ir ne visi turėjo progą mielą aktorę pa-matyti ir išgirsti, o vis tik būtų buvę neprošalį pamatyti prasklei-stą užuolaidą apie ją.

Is viešnios teko patirti, kad aktorių dalis yra daug sunkesnė, nei mes dažnai įsivaizduojame. Rūtai tenka dirbti filmų atelje iki 13 val. per dieną. Taigi, norint ką nors geresnio atsiekti, reikia dirbti. Rūta dirba. Ji yra pa-siryžusi pasiekti Holywoodo vir-sūnes.

Ji yra simpatiška, vidutinio ū-gio, liekna, vikri, energinga, švie-siapiaukė, be jokių išdidumo pėd-sakų mergina. Nesvetimas jai ba-letas ir daina. Todėl scenoje pa-sirodydavo ir iš jos pranykdavo nerūpestingai plasniojantis plaš-takės judėjimas. Ir vien jau šitas, neatšizvelgiant į jos natūralų gro-žį, žiūrovo akį trauktė traukė, vilioje viliojo viešnios kryptimi.

Gyvas pavyzdys kovojančiam lietuviui

Rūta Lee-Kilmonytė, kalbė-dama lietuviškai, kad ir daro kiek gramatinių klaidų ir retkarčiais įmaišo vieną kitą žodį angliškai, betgi, lietuviškus žodžius ištaria teisingai ir aiškiai su drūklėsos tarmės priemaisomis. Prigimtas dūklisikas nuodirdumas nepaslepia mai atsipindėjo jos kontakte su publika ir gavosi išpūdis, kad ak-torė sau stiprybę semia iš realaus gyvenimo, kas neleidžia jai nuo-jo autoliti ir kitas klausytoją ver-čia tikėti tuo, kuo aktorė tiki ir ką ji jaučia. "Aš dar nesu pasle-kusi savo karjeros aukštumų, bet savo darbą myliu, lygiai kaip sa-vo tėvų kraštą. Ir aš dėsnu visas pastangas tas aukštumas pasiekti, ne vien savo malonumui, bet lie-tuvių ir savo tautos garbei", skam-bėjo iš jos lūpų.

Kad šitas jos pareiškimas bu-vo ne vien gražių žodžių pynė, bet ir tyros lietuviškos širdies gies-mė, teko įsitikinti kiek vėliau, kai gerbiamoji aktorė skaitė Juozo Tysliavos poemą, ištraukdama a-šarą klausytojui ir pati susijau-dindama iki galimų susijaudinimo ribų, kurias žymėjo per skruostus riedėdamas asaros.

Ne vieną menininką tenka iš-girsti kalbant: aš esu menininkas, kūrėjas. Man politika, kokla ji bebūtų, vis vien gera. Pasiteira-vus kodėl, daug kas atsako, kad menas yra menai ir kiekvienas menininkas turi tik jam dirbti. Rūta Lee-Kilmonytė galvoja kiek kitaip. Ji savo propaguojamą me-ną taiko ne menai, bet žmogui. Ir va, išeldama iš tokio apspirendi-mo, ji nevengia ir politikos, nes ji neišvengiamai žmogų lydi jo gyvenimo kelyje. Ji gražiu samo-jumi pasisako prieš marksistinio ryty pasaulio supuvimą sekančiu pasakojimu:

"Kremliaus pastatų koridoriu-je vienas sovietų pilietis sušuko: Nikita Kruščev kvailas. Korido-riuje besimaisantiems žmonėms sužiūrus, tas pilietis savo mintiji-mą pakartojo dar garslau. Varg-šą žmogelį už šį dalyką suima ir sovietinis teismas nuteisia 23 me-tus kalėti. Kada užklausia teise-ją, kodėl ir už ką tiek metų tam piliečiui priteisęs, atsako: "tris me-tus aš jam daviau už partijos boso įžeidimą ir 20 metų už val-sybės paslapčių išdavimą".

Dar vienas būdingas dalykas, tai, kad Rūta Lee-Kilmonytė bu-vo visos vykdomos programos tik pranešėja. Ji šitą uždavinį atliko be priekaištų ir su malonumu. — Bet pabandyk žmogus mūsiškįs prisiprašyti. Jei kuris ir sutiks, tai tik per didelį prašymą. Mat, mūsiškiam atrodo kaž kaip ne-garbinga. Gi Rūta šiuo pasirody-

mu įrodė, kad būti programos pra-nešėja, reikia būti ne eiliniu ar-tistu, o artistu kūrėju. Taigi, pa-lyginus su šituo, kas čia pasakya ir paaiški, kodėl mūsiškiai artis-tai pranešėjais būti atsisako. Jie nesugeba patys kurti.

Aplie patį šiupinį — koncertą

Programa buvo plati ir gana įvairi. Čia teko išgirsti Br. Jonu-šo vadovaujamą salioninį orkes-trą, trio, solistus ir vaidintojus. Pirmoje programos dalyje, kas antras numeris buvo išpildytas orkestras. Teko išgirsti: Ofenba-cho — Orfejūs pragare, Heineck — Romantiškas valsas, Lechar — ištrauką iš Linksmosios našlės ir Br. Jonušo maršą — Jaunimas žengia. Rengėjai tikėjosi, kad sa-lioninis orkestras bus tik progra-mos pajvairinimui, bet išėjo ki-taip. Jis sudarė pirmos programos dalies pagrindą. Išleisti į sceną programos pildytojai aktoriai vie-niems patiko, kiti piktnosai, kad savaisiais monologais siekė pajuo-kti susirinkimus, neliesdami jų esmės. Gi, norint paliesti susirin-kimų charakteristiką, reikia būti genijum, kad trumpame monologe juos patiekus dramatinio ar jumo ristinio žanro perspektyvoje. Ir gal būt todėl ir gavosi išpūdis, kad nepajuokiamas susirinkimų klyst-keliai, bet pati susirinkimų esmė. Betgi, neretai užtinkame spaudo-je nusiskundimų, kad publika vi-sokiems susirinkimams pasidarė abejinga, pasyvi. Ir kur gi ji ne-pasidarys, jei šitokiais pokštais ir pasyvumo kelią statoma. Kitas minusas, tai kad vienas aktorių tiek šaukė, kad net koktu buvo klausytis. Vienintėlis, kas pavy-ko, tai jų padeklamuoti jumoria-tiniai eilėraščiai, kuriais tikrai graži doza jumoro buvo įnešta.

Blandyčių trio buvo bandyta iš-siaurų pobūvių perkelti į didesnę sceną. Deja, nors jos ir neblogai pasirodė, vis tik joms arena buvo perdidelė. Jų balsai tolimesnių salės vietų nepasiekė.

Kiek geriau pavyko V. Valiu-konytei, rodančiai polinkius į ko-loraturą. Savo balso žvelniu tem-bru ji kiek daugiau pajėgumo pa-rodė "Ill. Baccio" dainoje, tačiau ką nors daugiau pasakoti tuo tar-pu sunku, nes iki baigs mokslą ir iki nusistovės, kelias dar tolimas.

Pačia stipriausia šio šiupinio—koncerto programos dalimi, rei-kiama laikyti J. Vaznelio išpildytus dalykus ir St. Baranauską. Abu dainininkai šį kartą skambėjo ga-na gerai ir, kaip sakoma, buvo for-moje. Ypač St. Baranauskas susi-laukė didelio publikos pritarimo. Ir buvo to vertas, nes šį kartą ne vien balso galingumu ir tembro platumu publiką žavėjo, bet ir imamų gaidų tikrumu.

J. M.

Nerie, Šešupe, Nemune!
Kaip gražūs, meilūs esat jūs
Su žydinčiais krantų kaurais
Ir vilnimi veidrodinė...
Vėjelis būdavo papūs,
Užgaus bangų stygas sparnais,
Ir tu valtelėjęs besupies
Ant kristolinės jų lyties,
Kurioj patsai save matai
Ir kaip linguoja tau krantai...
Nors taip toli — už okeano,
Matau tave, tėvyne mano!
Kada ateis ta valanda,
Kad grįšiu vėl? kada, kada?...
Motiejus Gustaitis

Tikiu aš dar, jog dienos mūs,
Kuriose vargo kenčiam tiek,
Niekad, kaip sapnas, neprauš!
Tikiu — mums laisvė grįš,
vis tiek!...
Pranas Būdvytis

Kada, o kada prablaivės mums
/ dangus?
Kada vėl sugrįš tai, kas sielai
/ branų?
Kada, kaip širdis, Lietuva bus
/ artė?
Kada pasibaigs nedalia šį karti?
Petras Babickas

Klemensas Duikė

Lyg kad saulės krenta dienos
Ir vaikšto pievomis — žieduos.
Jau tuoj išeisim į purienas
Dainų dūdelėmis dūduot.

Pajausim dūngesius jaunystės,
Dvelkimus viesulos gaivios.
Vaiskus lydėjimas jau grįžta, —
Sugrįš į pievas Lietuvos.

Sugrįš pavasaris į kaimą,
Zygiuodams jazminus atkleis...
Ir artojielis veiks laimę
Jaunikio mėnesio arkliais...

Lakštingalų bus laimės dienos:
Naktimis alpdamos jos gros...
Čiulbės paukštėlis mum kiekvie-
/ nas

Rytuos... pietuos... ir vakaruos.

Ak, Lietuva, Tėvyne, pievoj,
Šiluos ir girioj ir laukuos!...
Obels, lelijos, rūtis, ievos
Ziedai tau galvą vainikuos.

Ir būsi, būsi mylimiausia
Iš viso būrio mylimų...
Net audra girioj apseiblausus
Kvėpės tau viešnios jaunumu.

Kvėpės, linguos prie kelio smil-
/ soš /
Liekna svėrė, ir ta gyvuos...
Ateis pavasaris išsilgęs
Tėvynės, mūsų Lietuvos...

J. Voldemaras

VAKARĖLIS
ZARASŲ GIMNAZIJOSJE

Vėl vakarą šeštadienio
Pravirkdė valsas lėtas,
Kažką širdy pažadino
Smuikas ir klarnetas.

Skubėjom į pakampes,
Ieškodami šokėjų,
Ir stumdėmės, ir tampėmės,
Ir vis kažką kalbėjom.

Tik salėje svajingai
Bangavo valso tonai,
Tik sienoje suklingė
Kudirka su Smetona.

— "Valsas su ratukais!" —
Štai kažkas suriko.
Vidurin berniukai,
Panos vienos liko.

Rėkė vis klarnetas,
Kol netekę žado
Ejom į bufetą
Gerti limonado.

Bet praėjo balius,
Ir užgeso šviesos,
Ir jakai pabalę
Štai po kojom tiesias.

Tik mėnulis plaukia,
Žvaigždės nedarūnės,
Tik kažkur palaukė
Gailiai staugia šunes...

ATITAIŠYMAS

Praeitame "L. L." numeryje til-pusio J. Voldemaro straipsnio an-tiraštė turėjo būti "Tautinės didy-bės beiškant", o ne "Tautinės vienybės..." Red.

TĖVŲ ŽEMĖ

LASO Anglijos Vietininkijos leidžiamas neperijodinis laikraš-tis. T. Ž. turinys — gyvas, ido-mus, nušvietias ir tenykštį lie-tuvių gyvenimą. Ilustruotas.

Prenumerata JAV ir Kanadoje metams — 2½ dol., atskiras nu-meris — 20 cent.

Užsisakyti galima šiuo adresu:
"Laisvoji Lietuva", 911 W. 32 St.
Chicago 8, Ill.

Kol Lietuvai švino dangus
/ bekabos,
O debesio rūdys
Gyvenimą pūdyš
Ir dūsaudams beržis su ja ašaros.
Linksmybės lig tollai
Nelaukite, broliai,
Nes mano giesmaitė, tai atbalsis
/ jos...
Motiejus Gustaitis

Vargsta kojos daug vieškelių
/ myne,
Juk svetur tu eini, o kartu
Dieną, naktį vis esi tėvynėj,
Nes tėvynė, jos žemė — pats tu!
Petras Babickas

Anais, nepriklausomybės laikais, kariuomenės šventėje dalyvaudavo ir organizacijos. Čia matome saules, jaunąsias ūkininkes, o dešinėje, priekyje, kariuomenės aukštusius parei-nus: gen. K. Musteikį, gen. K. Rėklaitį ir kitus.

Iš Liet. Prof. D-jos veiklos

Linksmo pobūdžio pobūvių lai-kotarpis pasibaigė. Kol oras at-šils ir ganta pasidarys meilesnė, Lietuvos Profesorų Draugija A-merikoje ryžosi paruošti plačiąjai visuomenei kelias viešiasias pas-kaitas.

Pirmoji įvyks Čikagoje kovo 16 d. 3 val. po vidudienio, Tėvų Jėzuitų Jaunimo Namuose, prie S. Western: 5600 S. Claremont.

Tema:

Visata
Moderniojo mokslo
šviesioje.

Prelegentas prof. Matas Krišk-čiūnas. Įėjimas nemokamas.

Po paskaitos ponios ruošia kuk-lių kavutę — arbatėlę.
LPDA kviečia visuomenę, kaip senima, taip ir jaunima, susido-mėti, apsilankyti.

KF LEIS "GIMTAJĄ KALBĄ"

Čikagoje įvykęs kalbininkų pa-sitarimas, nutarė atgaivinti ne-priklausomoje Lietuvojeėjusį "Gimtąją Kalbą". Redaktorium — dr. P. Jonikas. Žurnalą keturis kartus per metus leis Kultūros

Mūsų švietimo laukuose

Clevelande mokinių šv. Jurgio parapijė mokyklų 4 grupėse — 65, šeštadieninė 4 grupėse — 51, ketvirtadieninė aukštesniojo 3 grupėse — 49, iš viso 165.
Mokyklos ved. J. Žilionis.

Roselande, Čikagoje, mokyklą lanko 35 mokiniai iš 4 vietovių: Roselando, So. Chicagos, West. Pulmano ir Blue Islando. Ved. dr. B. Balšaitytė.

Mokykla šeštadieninė, laikoma LB Roselando apylinkės. Sausio 12 iškilmingai minėjo 3 metų su-kaktį, suvaizdindama V. Frankie-nės "Stebuklų naktį" ir parodyda ma jaunuosius talentus.

Lietuvių kalbos mokymas
Šv. Kazimiero seserų vedamose mokyklose.

Šv. Antano mokykla, Cicero, Ill.: I—VIII skyriuose seselės mo-kytojos, IV—VIII sk. tremtinių vaikus J. Kreivėnas, II—III sk. tremtinių vaikus Šatas. Ved. s. Maria Anna.

Maria High School Chicagoje, Ill.: IX—XII sk. seserys M. Igna-cija ir M. Kristina. Ved. ses. M. Bernadeta.

Villa Joseph Marie H. S. New-town, Pa.: IX sk. s. M. Angela.
Ved. s. M. Agnesina.
Šv. Kazimiero 2704 St. George St.: vaikų daržely 7 mok. s. M. Salvatora, šeštadieninė mokyk-loj I—III—IV—V—VI sk. s. M. Augustina (ved.) ir s. M. Salva-

tora.
Šv. Pranciškaus 3901 Fir St.: I—VIII sk. kasdien 4 val. per sa-vaite. Ved. s. M. Pieta.
Šv. Antano Omahoj, Nebr.: I—VIII sk. skyrium tremtinių ir ki-tų vaikams. Ved. s. M. Maria.
Šv. Kazimiero Philadelphiaje, Pa.: I—VIII sk., seserys. Ved. s. M. Leoretta.
Šv. Jurgio Shenandoah, Pa.: I—VIII sk., seserys. Ved. M. Pla-cida.

Vincas Krėvė — audringa sie-la, vietos nerandanti. Jis — kla-joklis, su lazda rankoje; tvanku vietoje, širdis stingsta — duokit erdvių!

Ramumo karalystėje baugina jį tuštuma — ir ilgesys eina didyn, žala stiprėja...

Didelės kūrybinės galios yra parodęs Krėvė. Kūrėjas iš Dievo malonės, jis iškėlė lietuvių lite-ratūrą į klasikinę prasmę.

Zigmas Kuzmickis

Jonas Rinkevičius — kovotojas

Beieškodamas kelių į žmones, lenkų okupuotame Vilniaus kraš-te, su kun. Nikodemu Raščiučiu buvau įsteigęs slapta lietuviškos spaudos platinimo tinklą, kuris apėmė visas lietuviškąsias Vil-niaus sritis. Tuos taškus aprūpin-davo knygomis. Kun. Raščutis bu-vo vyriausias knygų platintojas ir tam reikalui turėjo arti 100 padė-jėjų įvairiose Vilniaus krašto vie-tose. Knygas gabendavo arkliais. Turėjo keletą padėjėjų lenkų ka-riuomenėje, kurie už gerą "fun-dą" bei "dovanėles" padėdavo per administracijos liniją knygas ga-benti. J. Rinkevičius juos prisim-indavo, kaip buvusius brangi-ninkus. Kartais tokios "ekskursi-jos" nepasisekdavo. Buvo įkliūvus ir net 4 kartus lenkų buvo sumi-tas ir kalinamas.

Be Vilniaus krašto lietuvių, sa-vo knygomis padėdavo ir kitiems dvasiniai skurdusiems lietuviams. Vien per Draugiją Užsienio Lie-tuviams Remti yra paaukojęs kny-gų už 10.000 litų. Iš viso sakėsi buvo paaukojęs knygų už apie 100.000 litų.

Už nuopelnus Lietuvai J. Rin-kevičius buvo apdovanotas Vytau-to Didžiojo Ordenu, o už knygų produkciją — aukso medaliu.

Kad J. Rinkevičiaus veikla Lie-tuvos priešams nepatiko, matyti iš to, kad lenkai, keršydami už išleistąsias prieš lenkiškąją akci-ją knygas, net du kartu jo spaus-dintų knygų milžiniškus kiekius yra sunaikinę. Pirmą kartą 1923 m. Vilniuje rudenį, kur visas jo knygas ir įrengimus išmetė į pur-va, sunaikino, ir 1930 m. liepos 5 dieną lenkų POW padegė J. Rinkevičiaus knygų sandėlį Kau-ne. 1930 metų liepos m. 5 dienos "Lietuvos Aidas" štai kaip tą „ai-srą aprašė: "Švyturio bendrovė turės milžiniškų nuostolių. Bet koks skaudus smūgis mūsų kultūrai! Kiek sudegė knygų, kiek pa-gadinta! Nukentėjo ir Vilniui Va-duoti Sąjunga. Sandėly buvo su-krauta jos naujas leidinys B. Šė-mio Vilniaus Golgota, jos išspau-sdinta 5.000 egz., kurių 3.000 tik

vakar buvo atvežta iš Klaipėdos į sandėlį... Paminėtina, kad "Švy-tury" įsisteigė 1918 m. liepos m. 1 d. ir po 12 metų sukaktuvių — sudegė. Urmo kaina skaitant nuo stolio per 800.000 litų. Sudegė ke letas veikslių ir spinta, kurioj bu-vo dokumentai. Taip pat asme-ninė biblioteka, kur buvo retų knygų ir vien jos nuostolis 10.000 litų. J. Rinkevičiaus knygynas dega antrą sykį. Pirmą sykį Vil-niuije, kur taip pat sudegė sudė-tos A. Busilo knygos už 4.000 litų ir "Mūsų Vilniaus" propagandinės knygos."

Kai kito laikraščio reporteris tuo laiku J. Rinkevičių užklauso, kokiai sumai sandėlis buvo ap-draustas, J. Rinkevičius atsakė: Nė vienu centu. Likau plikas, kaip tilvikas. O užklauso, ką ma-no veikti, atsakė: Verkti ant de-gusių krūvos arba iš "altarijos" nusišauti, kvailia "rokunda". Ir taip, po 20 metų knygų leidimo sukakties, kuri įvyks ateinantį mėnesį, teks pradėti viską iš nau-jo, nes "Švyturys" gyvuoti, kaip matote, jau nebeteri pagrindo... Bet iki pradėdant, reikės pasieš-kti kokios nors tarnybos, nes už mėnesio neturėsiu ko valgyti..."

Jonas Rinkevičius 1910—1917 metų laikotarpyje yra išleides 184 leidinius, bendro puslapių skai-čiaus 17.155. 1918—1939 metų lai-kotarpyje — 1054 leidinius, bend-ro puslapių skaičiaus 98.065. Tai-gi, iš viso yra išleides 1.154 leidi-nius, bendro puslapių skaičiaus 115.720.

Balgiant tenka pastebėti, kad šį straipsnį ruošiant buvo naudo-tasi paties J. Rinkevičiaus užra-šais. Kiek čia patiekti faktai yra tikri, šio straipsnio autorius nes-iama spręsti, nes neturint davinii, patikrinti faktus tiesiog neįmano-ma. Tačiau lieka faktas, kad a. a. Jonas Rinkevičius, savo vėrlumu ir kovingumu yra vertas didesnio dėmesio ir jo įnašas į lietuviškos knygos išpopuliarinimą yra ne-gincytinas ir su pagarba minėti-nas.

LAISVOJI LIETUVA

FREE LITHUANIA

OUTSTANDING LITHUANIAN NEWSPAPER
911 W. 32 Str., Chicago 8, Ill Phone LA 3-8544.
Published bi-weekly on Thursdays
By Lithuanian Regeneration Association

Entered as Second-Class matter at the post office at Chicago, Ill.

Vyr. redaktorius Juoz. Masionis.

Redaguoja Redakcine Komiteta.

Prenumerata:
Straipsnius ir korespondencijas redaguoti taise ir talpina savo nuostata. Metams — 4.50; pusei metų — 2.50. Nesusijusiems rašyti rašyti. Atakiras numeris 10 ct. — nei autoriams pareikalavus.
Subscription per year — \$4.50; 6 months — \$2.50; 10 ct. per copy.

JURGIS VOLDEMARAS

Lietuvos Atgimimo Sąjūdžiui 10 metų

NEBEREKIA BIJOTIS POLICIJOS

Lietuvos Atgimimo Sąjūdis gimė ir išaugo emigracinėse sąlygose. Ši organizacija buvo sukurta Vokietijoje 1948-tų metų balandžio mėnesį. Taigi, sekantį mėnesį jos nariai, bičiuliai ir visi tie, kurie prijaucia LASo dvasiai bei siekimams, šves dešimtmetį. Ta proga Clevelande įvyks suvažiavimas, kurio metu ši graži sukaktis bus tinkamai atžymėta.

Lygiai kaip anksčiau Lietuvoje, taip dabar iševiojėje, mūsų tautiečiai nepasizymi vienybe. — Lietuvoje dalinosi ir partijos, o už sieniuose — sambūrius, sąjungas, susivienijimus ir panašiai. Dėl to kai kam gali atrodyti, kad ir LASas yra tik naujas mūsų savitarpio kivirčių apsišėrimas. Bet kas taip galvoja — šauna pro šalį.

LAS-ą organizavo, ugdė ir jam dabar vadovauja žmonės, kuriems visuomeninis — politinis veikimas nėra svetimas. Šitie vyrai yra išėję sunkią gyvenimo mokyklą, kuri juos užgrūdino ligi plieno kietumo. Ne vienas iš jų buvo persekiojamas, kalnimas pačių lietuvių, vėliau bolševikų, o dar vėliau — nacių. Visi juos persekiojo už vieną ir tą patį dalyką: karštą, bekompromisinį patrijotizmą. LASo idėjų pionieriai nespekuliuojo sacharinu, nesukuto lašinių, nepirko namų užsieniuose, bet jiems Lietuvoje nebuvo vietos, nebent policijos priežiūroje. Ir kokia skaudū gyvenimo ironija, kad šitie vyrai veikimo laisvę rado tik svetimoje žemėje.

Emigracijoje atgavinti kadaise Lietuvoje egzistavusią organizaciją, nevisuomet yra tikslu ir prasminga. Čia yra kitos sąlygos, kita dvasia ir, svarbiausia, kitas tikslas. Dėl šitų priežasčių ir buvo įsteigta LASo organizacija, kuri saknys Lietuvai žemėje, bet kamienas prisitaikė prie esamos padėties.

Dr. Vincas Misulius,
Detroitas, Mich.

Nacionalistinis mons. M. Krupavičiaus habilitacijos „1926 metų gruodžio 17-oji Liūdna 30 metų sukaktis“ pakoregavimas

(21-moji tąsa)

tuo labiau galėjo užmiršti Smetona. Dabar jau aišku, kad mons. M. Krupavičius jo kalbame laikotarpį neperdavė kairiajai vyriausybei apie perversmą žinias, bet pakarniai prašė Smetoną sutikti ruošiamą perversmo nuverstos valdžios, būti valstybės prezidentu.

Išėjė iš Smetonos rado belaukiančius, ant Nemuno kranto, savo paliktus palydovus — kolegas. M. Krupavičius prisitartinęs prie laukiančiųjų, tarė: „Pagaliau laimėjė. Vailokaitis paklausė, ką laimėjė? Krupavičius atsako: po ilgų spyrimusi Smetona būti prezidentu sutikęs. Vailokaitis: — O kas ministeriu pirmininku? Krupavičius atsakė: — Voldemaras. Vailokaitis tuomet sako: — tai nelaimėta, bet labai didžiai pralaimėta. (Galimas dalykas, kad atpasakodamas gerb. kun. dr. Vaitkaus pareikštas mintis Toronto, pas bičiulius Skriniskius, ne visai taip išsamiai atpasakojau ir ne visai taip tiksliai — pažodžiui, bet turinio dvasia, vietos pasitarimai ir susitarimai yra tokie, kaip buvo susitarta, t. y. gerb. kun. kan. M. Vaitkaus perteikti. V.M.). Vailokaičio pasakymas „pralaimėta“, buvo labai teisingas, nes su paskyrimu kietos rankos

Nutraukime ryšius su raudonaisiais

Tokiu pavadinimu išspausdino straipsnį vasario mėnesio pradžioje žinomas ir įtakingas amerikiečių dienraštis — „The Cleveland Plain Dealer“. — Mums malonu, kad to straipsnio autorius yra žinomas Clevelando lietuvių veikėjas ir savo įdomiais straipsniais dažnas mūsų laikračių bendradarbis, inž. chem. Pijus J. Ziūrys, kuris taikliai nusako, ko gali tikėtis amerikiečiai iš „koegzistencijos“ su komunistine Rusija, apie kurią šiuo metu tiek daug kalbama ir rašoma. Straipsnį lietuviškame vertime tiekiame mūsų skaitytojams.

Pranešimas, kad mūsų State Departmentas leis Sovietų Rusijos kultūriniais sambūriams laisvai įvažiuoti į JAV, yra ne kas kitas, kaip seno pataikavimo nusistatymo atnaujinimas. Po priedanga mokslininkų, mokytojų ir menininkų, mes galime tikėtis tik žinomų šnipų ir sabotažnikų, — kaip Fuchsu, Sobelių bei kitų panašių tipų antplūdžio. Praeitieji pataikavimai mums labai brangiai kainavo: mes praradome įtaką ir garbę laisvę mylinčios pasaulio žmonijos tarpe. Šimtus kartų buvo jau įrodyta, kad „koegzistuoti“ su režimu, kuris negerbia nei vieno civilizuoto pasaulio priimto bei įgyvendinto susitarimo ne tik tarp

dinamų veiksmų tarnybai, nutarė įsteigti laikraštį. Šis laikraštis turėjo būti visuomenės tribūna, iš kurios lietuvis galėtų kritiškai ir be baimės pasisakyti jam rūpimais lietuviško gyvenimo klausimais. Šis laikraštis buvo pavadinamas „Laisvoji Lietuva“, pradėtas leisti Vokietijoje, vėliau atgavintas Kanadoje ir prieš penkis metus perkeltas į Čikagą. Ši metų grandinė įrodė, kad „Laisvoji Lietuva“ susilaukė visuomenės pritarimo, nes priešingai atveju ji jau seniai būtų nustoję egzistuoti. Šiandien, kada net didžioji spauda pergyvena krizę, laikraštis išlaikymas nėra lengvas dalykas. Pradžioje vien skaitytojų parama neišsilaikys: reikia idėti daug sunkaus darbo, pasiaukojimo ir kantrybės. Lietuvos Atg. Sąjūdžio narių tarpe nei vieno, nei antro netrukai, ir tie, kurie „Laisvajai Lietuvai“ pranašavo greitą galą, skaudžiai nusivylė.

Kiek teko patirti, Lietuvos Atgimimo Sąjūdis dėl visos pastangos, kad „Laisvoji Lietuva“ augtų, tobulėtų ir vis dažniau lankytų savo skaitytojus.

Lietuvos Atgimimo Sąjūdžio dešimtmetis bus paminėtas plačiau ir rengiamas išleisti specialų „Laisvosios Lietuvos“ numerį. — Taigi, visuomenė turės progos su šia organizacija dar arčiau susipažinti.

prof. A. Voldemaro ministeriu pirmininku, nepavyko krikščionims demokratams gruodžio 17 d. dienos perversmu užimti tautai ant sprando savo diktatūrą. Ir tik dėl to pralaimėjimo, visa širdimi jie neapkenčia prof. A. Voldemaro ir jo bendraminčių.

FIZINIAI PERVERSMO VYKDYTOJAI

Atrodo, kad mons. M. Krupavičius savo „habilitacijos“ puslapiuose liaudininkus už perversmą tvorja visiškai bereikalingai. Nes jei gruodžio 17 d. dienos įvykdytas perversmas išvis nusikalstamu laikytinas, tai jo vykdyme tautininkų kaltė nėra didesnė, jei net nemažesnė, kaip kr. demokratų bloko ir ūkininkų partijos. Antra vertus, pats faktinis fizinis perversmo vykdymas nepriklauso nei tautininkams, nei krikščionims demokratams. Visai kitas klausimas dėl perversmo idėjos iškelimo ir jos subrandinimo. Atseit, perversmo ugnelės įdego į jaunų nacionalistų patriotų karininkų, karių širdis. Šią perversminę ugnelę, o taip pat ir dvasią įskiepjo ne tautininkai, kaip kad savo „habilitacijoje“ teigia mons. M. Krupavičius, bet krikščionys demokratai. Tautininkai, jei būt norėję, o gal ir labai norėję, tai jokiū būdu nebūt galėję padaryti, nes tuo metu tokiai, kaip kad mūsų tariamų „demokratų“ sakoma — antidemokratinė — revoliucinei dvasiai suformuoti nebuvo pajėgūs nei materialiai, nei savo žmonių skaičiumi, tuo labiau spauda. Nepamirškime, kad tautininkai tuo metu turėjo labai rėtai išėinantį ir negausiai skaitomą „Lietuvi“. Gana silpnas jų buvo ir trečiam Seime rankų pakėlimo avangardas laisvajai tribūnai paremti. Pagaliau,

tauti, bet ir tarpe paskirų žmonių, nėra įmanoma.

Sovietai savo klatinga elgsena kiekvieną maštantį žmogų įtikino, kad jais negalima pasitikėti. Vyriausybė, kurios kariuomenė apšaudė Raudonojo Kryžiaus ligonines ir traukinius, kuri žudo beginklius karo belaisvius, kuri pagrobusi laisvas šalis saltakraujėms, kai žudo be teismo ir be priežasčių josios beginklius gyventojus, — tokia vyriausybė negalima pasitikėti, jog ji elgsis padoriai ar laikysis žmoniškos tvarkos bei teisingumo. Tokios vyriausybės valdomo krašto piliečiams turėtų būti griežtai uždrausta įvažiuoti į mūsų kraštą, kad jie neterštų mūsų šalies toli, kol tokio krašto vyriausybė laisvam pasauliui įrodytų ne žodžiais, bet darbai savo gerą elgesį bei reformas...

Sovietų režimo istorija yra per sunkta apgavyste, išdavimu ir banditizmu. Kada generolas Eisenhaveris sustabdė generolo Puttono žygi į Berlyną tam, kad „kilnisius mūsų sąjungininkas“ galėtų tą garbę sau pasisavinti, tada Sovietai davė garbės žodį, jog Amerikiečiai visada turės laisvą kelią į Berlyną ir atgal. Mūsų negarbingas orinis Berlynas „maitinimo tiltas“ ryškiai įrodė Sovietų pažadų vertę. Tada reikėjo įžengti į Berlyną su tankais ir užimti. — Toks turėjo būti mūsų atsakymas. Jėga tuo metu būtų buvusi rimta ir įtikinanti priemonė. Sutarčių, kurios buvo sudarytos Teherane, Jaltaje, Patsdame ar Zenevoje, Sovietai niekada nesilaikė. Desimties tūkstančių lenkų karikių žudynės Katyne, Lietuvos bei kitų Pabaltijos kraštų okupavimas būk tai karo ir karo metu sumetimais, pasibaigė klaidotais balsavimais ir tu kraštų laisvės sunaikinimu. — Tų tautų vadai, net paprasti ūkininkai bei darbininkai, buvo šakntakraujiskai žudomi namie arba ištremiti katorjos darbams į Sibirį. Ten buvo įvestas genocidas, kuris ir šiandieną tebevyksta.

Jeigu mes šias baisybes jau pamiršome, tada prisiminkime Korėjos karą, apmokėtą mūsų pinigais ir vykdytą mūsų karių. Bet kas jį dirigavo? Nagi, United Nations pusrudonis debatų klubas? Jis nurodinėjo mums, kur galima pulti, kame sustoti, kada sustabdyti kautynes ir bėgti atgal. Tie vadai, kurie permatė šiuos sląstus, tapo atšaukti ir suniekinti...

Paskutinis puslapis šios apžvalgos, tai Vengrijos įvykiai, to krašto žmonių skerdynės. Kai raudonieji budeliai, nekaltų žmonių krauju suterštais nagais vykdė skerdynes, „demokratijos“ stovėjų nuošaly ir nieko neveikė. Jau atėjo laikas ne tik sutramdyti raudonųjų tolimesnius įsiveržimus į laisvus kraštus bei jų šnipų „svečiavimą“ mūsų krašte, bet išmesti Sovietų ir kitų ko-

jeigu jie ten ir galėjo viešą, niekieno nevaržomą tiesos žodį tarti, tai tokių kurstantį perversmū žodžių, kokius tarė mons. M. Krupavičius ir jo grupės atstovai, tautininkai netarė. Mons. M. Krupavičiaus kurstantiems, perversmū tartoms III Seime kalboms, tolygūs buvo sakomi didžioji daugumoji bažnyčių, nekritikuojami ir nepriimanti paklausimų pamokslai. Tas pats sekė ir gausioji krikščionių demokratų vadovaujamoji katalikiškoji spauda. Pagaliau, net buvo leidžiama specialiai perversmūi kurstyti „Tautos Valia“, kurios leidejas generolas Grigaliūnas — Glovackis už kurstymą buvo patalpintas kalėjimui ir tik perversmas jį iš kalėjimo išlaisvino. Taigi, visas perversmo ideologinis ratas buvo su kamas ne tautininkų, kaip mons. M. Krupavičius, pasigavęs keletą pomirtinės dr. K. Griniaus vėles Kėdainiui apreiškimo frazių, savo „habilitacijos“ teigia, bet pačių krik. demokratų su mons. M. Krupavičium priešakyje. Patys gi, pagal koalicinių perversminčių partijų nutelkimus, fizinius perversmo aktyviaisiais vykdytojais buvo ne tautininkai ir krikščionys demokratai, bet nacionalistiniai subrendusi kariuomenė su savo karininkija, neišskiriant ir jų didelės dalies kovos bičiulių, jau buvusių atsargoje savanorių-kūrėjų, prie kurių buvo prisijungusi tautininkų studentija — Neolituanai ir krikščionių demokratų gausi studentija — ateitininkai, kurių šią dien didesnę daugumą yra visiškai atskilusi nuo mons. M. Krupavičiaus vadovaujamoji krik. demokratų, kaip kad savo laiku nepr. Lietuvoje, praslinkus keliems metams po perversmo, atskilo nuo tautininkų nacionalistai. Atskilusios nuo kr. demokratų partijos jaunės, aktyvės, pasireiškusios 1941 metais tautos spon-

IS LIETUVOS DIPLOMATIJOS VEIKLOS

Lietuvos Charge d'Affaires a. l. su ponis Kajeckiene, Prezidento ir ponios Eisenhower kviečiami, dalyvavo Baltuose Rūmuose diplomatams suruoštuose iškilminguose pietuose ir po jų sekusioje muzikinėje programoj bei priėmimo vasario mėn. 11 d.

Vasario mėn. 18 d. jie dalyvavo iškilminguose pietuose, kuriuos suruošė diplomatinis korpusas jų ilgamečiui dekanui, Norvegijos ambasadoriui, p. W. M. de Morgenstern pagerbti, jam išėjus į pensiją.

Lietuvos Nepriklausomybės 40 metų sukakties proga J. Kajeckas įteikė Valstybės Departamentui notą, skiriamą Valstybės Sekretoriui p. Dulles, kurioj jis padėjo Lietuvos žmonių vardu už jo pareikimą, paskelbtą vasario 16 d. proga ir už kitais atvejais reikimą Pabaltės valstybėms palankumą. Jis priminė, kad tai teikia vilties tikėti, kad tarptautiniai santykiai ir toliau bus grindžiami teise bei teisingumu.

munistinių valdžių ambasadas, atstovybes bei konsulatų. Ir neišvengiamai tiems komunizmo lizdams ir mūsų kraštą sugrįžti toli, kol Rusijos tauta suras būdus ir priemones komunizmui sunaikinti, iki ta tauta vėlė pasidarys civilizuo-ta pirmiau, negu mėgins ieškoti su demokratijomis naujų santykių.

Kai Rusija pati išsilaisvinusi iš komunistinio slogučio, išlaisvins visas pavergtas tautas, suteiks laisvę savo piliečiams ir sugrąžins iš Sibiro namo dar nežuvusius kitų kraštų ištremtims laikytus žmones, tik tada bus galima ir įmanoma palaikyti santykius su Rusija. Dabartinis metu bet koks bendravimas su komunistais, kiekviena nauja nuolaida jiems, yra dar vienas grandis tu retėžiu, su kuriais komunistai laiko sukautę užimtus kraštus bei pavergtus žmones...

Prilrašas. Patiekėtas P. J. Žitūrio straipsnio vertimas įdomus savo tiesomis bei atviroms mintimis, kiek patyrėme, amerikiečiuose iššaukė tam tikrą susidomėjimą. Autorius gavo keletą laiškų iš amerikiečių ir lietuvių, kuriuose vieni P. J. straipsnį užgėria, o kiti „nuodirdžiai“ iškloja, pakaltindami autorių esant „fašistu“, siekiančiu „sukelti naują karą...“ Įdomu, kad su kolonėmis atsiliepė anoniminiai lietuviai, iš kurių rašyenos nesunku įspėti — juos esant komunistinių stabų garbintojais arba tikybiniais sektantais, kuriems imponuoja komunistų ruošiami vadinamieji „taikos kongresai“.

Jaunimas — Tautos Atėitis

Vasario 16 d. proga Lietuvos pasiuntinio pareigas einantį J. Kajecką sveikino kortelėmis bei žodžiu, neminint kitų, apie 20 Valstybės Departamento pareigūnų su Valstybės Sekretorium ir pasekretoriais imtinai.

Vasario 16 d. proga kvietimą į p. p. Kajeckų suruošė priėmimą pasiuntinybėje priėmė apie 400 asmenų. Ta proga buvo Pasiuntinybėje išstatyta parodymai ir lietuviškų lėlių rinkinys, kadaise buvęs išstatytas New Yorko pasaulinėje parodoje, atvaizduojas lietuviškas vestuves. Taip pat buvo išstatyta ir originalus, didžiulis Kalpokų paveikslas, atvaizduojas dr. J. Basanavičių, skaitant Valstybės Tarybos narių tarpe Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo aktą. Lėlių parodė eilės aukštų amerikiečių ir savųjų buvo lankoma ir po Vasario 16 dienos.

Vasario 16 d. sukakties proga, J. Kajeckas dalyvavo ir pasakė pagrindines kalbas keturiuose minėjimuose: Baltimorėje dviem atvejais, bankietė ir masinime minėjime, Vašingtone ir New Yorke. Jis kviečiamas pasidžėdę dalyvauti ir penktame minėjime — Newark, N. J.

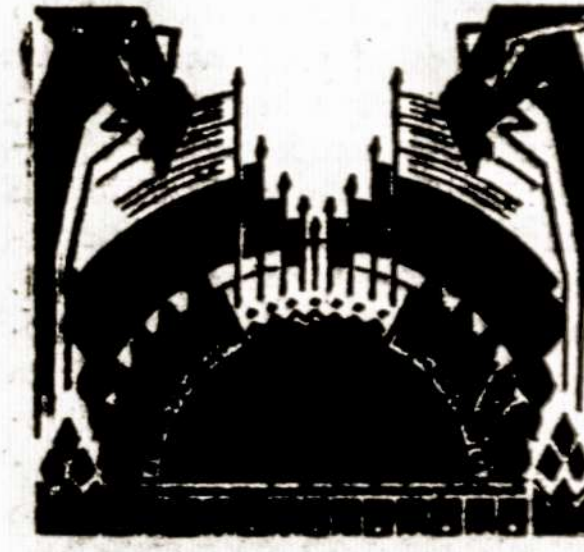
J. Kajecko pasakytos dvi kalbos patalpintos Congressional Record kongresmenų Madden iš Indianos ir Garmatz iš Marylando. Pastarasis patalpino vertime ir J. Kajecko į Lietuvą per Amerikos Balsą pasakytą kalbą.

Apie J. Kajecko kalbą rašė Vašingtoniškė spauda, o apie priėmimą Vašingtone ir New Yorko spauda.

J. Kajeckas dalyvavo ir atstatinamą kalbą pasakė Estų Nepriklausomybės 40-ties metų sukakties proga New Yorke, vasario 23 diena.

Kovo mėn. 9 d. p. p. Kajeckai dalyvavo Popiežiaus Pijaus XII vainikavimo sukakties proga paimdome, kurias suruošė Katalikų Universitetas.

Valstybės Sekretoriaus, p. Dulles, pareikštas Vasario 16 d. proga tilpo Valstybės Departamente biuletenyje iš kovo mėn. 3 d., užvardinimu: Pabaltės Respublikų Nepriklausomybės sukaktis.

tanikam sukilime prieš bolševikinį okupantą, yra susispietę po savo atskira pažangia „Lietuvių Fronto“ vėliava. Gl jų tarpe tikrai yra nemažas skaičius ir aktyviųjų gruodžio 17 d. dienos perversmo dalyvių. Bendrai, apie fizinius perversmo aktyvius vykdytojus, labai aiškiai ir atvirai yra pasisakyta, mano jau anksčiau cituotam iš 1934 metų „Geležinio Vilko“ grupių vadų suvažiavime, Vyriausio Štabo Organizacijos Viršininko padaryto pranešimo. Jaunesniosios kartos nuo kr. demokratų partijos atskilimas rodo, kad ir su kr. demokratų partija ne visai taip jau buvo gera ir yra, kaip mons. M. Krupavičius savo „habilitacijos“ dėsto. Visa daugiau išryškės, kalbant apie partijas.

MŪSŲ POLITINIŲ PARTIJŲ ATSIRADIMO ISTORINĖS PRIEŽASTYS

Kalbant apie mūsų politines partijas ir jų aspiracijas, tenka bent trumpai pažvelgti į praeitį — istoriją. Sava praeitis ir jos istorija mums yra miela ir labai brangi. Ji yra mūsų mokytoja. Iš jos semėmės stiprybės. Semiamės, kas mus stiprina ir apėiname, kas mus silpnina. Tokių silpninančių vietų mūsų istorijoje yra apėial. Todėl kaip ji nebūtų brangi, tenka atvirai, kad ir su skaudama širdimi prisipažinti, kad jos var tomi ir žvelgiami puslapiai, nacionalistinės — tautinės dvasios pilnai nepatenkina, nežūdirnt, kad žadines „Varpo“ garsais Tautą dr. Vincas Kudirka, savo sukurdam himne mus moko: „iš praeities tavo sūnūs stiprybę tesemia“.

(Bus daugiau)

Mažoji Lietuva

SIENOS APSAUGA ŽIEMĄ

Rašo: Alf. Nevardauskas, Čikaga.

(Tęsinys)

Kiek pavažiavę, vėl pakaitė krypti ir spaudė kiek galėjo, kad tik išspruktų iš mano akiračio. — "Ak, šitaip, ponai, jūs ten neturite išėjimo", — pagalvojau. Vadinasi, per sprogusio ledo plyšį, arklį ir roges permesiti nėra galimy bės, už tai jūs grįžtate atgal". — Ir Ventės ragą palikęs spaudžiu juos artyn ir artyn prie plyšio. Staiga, nuo Nidos uosto, pasirodė ledrogių burės. Čiupęs žiūronus, žvilgtelėjau burių kryptimi ir iš pirmo žvilgsnio nustaciau, kad led ledrogių yra Nidos pasienio policijos išsiųstos į marias žvalgybai. Pajutęs bendros paskirties draugus, bėgančius kontrobandos kryptimi išsovia raudoną raketą. De ja, buriuotojai krypties nekeitė ir iš to man buvo aišku, kad mano ženklo nepastebėjo. Po to, išsiau nu dar vieną kitą raketą ir pagaliau, pastebėjęs ledrogių posukį vietoje ir su vėju kertant tiesiai bėgančioms kontrobandininkams už akių, leidau si į kontrobandininkus. Kontrobandininkai pajutę, kad pateko į pasieniečių spąstus, iš karto sustojo.

Keletą minučių pailsėti davę arkliai, apsigyžo ir pasuko tiesiai plyšio kryptimi. Iš karto jie talkstėsi persimesti kiton pusėn, bet nesuradę tinkamos vietos, akies mirksniu suleidę kontrobandą į plyšį, zovada pasuko į marių vidurį ir čia palikę arklį ir roges, sklaidėsi į visas puses.

Reikia pripažinti, kad kontrobandininkai buvo geresni čiuožėjai, nei pasieniečiai. Jie turėjo galimybę iš pat mažens marių ledą čiažyti, kai tuo tarpu pasieniečiai, dažniausiai lietuviško kaimo veikiai, šitų sąlygų neturėjo. Be to, baimė visuomet daugiau priduoda bėgančiam jėgos, nei ji besivejančiam. Iš kitos pusės, ir nebuvo reikalo vyti, nes nusikaltimo įrodymai buvo nuskandinti. Pričiuo žęs prie paliktų rogių su arkliau, radau jas tuščias, jei neskaityti vieno apsiausto, kurio kišenėje ra dau pasą. Taigi, šito užteko. Ap sukęs arklį, leidausi prie tos vietos, kur kontrobanda buvo nuskandinta. Tuo metu privažiavusios plyšį Nidos pasienio policijos ledrogių, ieškojo siauresnės vietos per nakties metu atsivėrusį lede plyšį, pasiekti mane. Aš tuo pačiu metu, padavęs arkliai pašaro ir jį apklostęs, studijavau galimybę, kokiu būdu kontrobandininkai gabantų kontrobandą nuskandinto: ar iš baimės tik šiaip sau sumėtė, ar tikslu, atėjus patogiam momentui, ją vėl ištraukti. Pagaliau mane pasiekė ir ledrogių, kurios turėjo ant ilgo koto pritaisytą kablį. Bendromis jėgomis išilgai plyšį pasroviui graibydami, maždaug penkiasdešimt metrų atstumu nuo tos vietos, kur kontrobanda buvo nuskandinta, kablį užkabino, bet tiek kontrobanda buvo sunki, kad nebuvo galima ją nuo dugno atplėsti. Marių gylis toje vietoje buvo apie šešis metrus. Tokiame gylyje nustatyti nelengva, bet apskaičiavome, kad kontrobanda yra maišuose ir ir yra nuskandinta ant akmeninių inkarų, kurie yra įstrigę į marių dumbliną dugną. Nustatėme ir tai, kad maišai yra vienas su kitu surišti. Ir vienai ir kitaip bandėme, bet vis nesisekė. Atrodė, lyg prie žemės būtų buvę prikalti. Suradę plieninį lyną ir virvę, pririšome prie kablo, o kitą galą pritvirtinę prie brankto, su tartinai su kumelaitė, užkabinę kableliu už trečiojo maišo, nutarėme traukti. Kai tik pavyko vieną galą nuo žemės atplėsti, tai taip ir pradėjo kilti visa kontrobanda. Pasirodžius pirmam maišui su akmens inkaru prie jo, užmetėm virvę inkarui iš apačios ir, kumelaitė laikant kontrobandą, mes atsikirai kėlėme inkarą. Šitokiu būdu keliant buvo iškelti trys akmens inkarai ir 11 maišų su kontrobandinėmis prekėmis. Kai ištraukus patikrinome, buvo rasta: Trijuose maišuose kartieji mig dolai, penki maišai buvo pilnutėliai prigrūsti karakulio kailių, du maišai su damastine drobe (rulozuoze) ir vienas maišas kosmeti-

kos. Maišai buvo pagaminti iš neperšlampamos medžiagos. At raišioje virves nuo inkarų, juos nuskandinome, o prekes, sudėję į roges, pasukome Atmos žiočių kryptimi. Gi ledroges su dviem bendrais palikome tęsti žvalgybą toliau. Mums įvažiuojant į Atmatą, keletas jaunų vyrų pračiuo žė pro mus. Ir buvo aišku, kad tai kontrobandininkų pasiųstieji žvalgai, tikslu nustatyti, ar mes suradome kontrobandą.

Kai pasiekėme rajoną jau temo, o kol atlikau su šia kontrobanda visus formalumus ir grįžau prie šeimos, artėjo pusiauaktis. Vadinasi, tarnyboje buvo išbūta visos 24 valandos.

Ledrogės

Pamarių žvejai, jau gana nuo senų laikų, žiemos metu, prašmat nesniama susisiekimui ir sportui — naudojo burines ledroges. Pradžioje jos buvo keturių pavažų, iš kurių viena pavaža buvo judanti. Vėlesniais laikais ledrogės buvo trijų pavažų, iš kurių viena buvo taip pat judanti. Judančioji pavaža atstojo vairą. Burės ir joms pritvirtinti stiebas buvo atitinkamai proporcingas pačioms ledrogėms. Žvejai ledrogėms paprastai naudojo tas pačias laivelių burės. Antskystesniųjų laikų ledrogės buvo padarytos labai paprastai: Tai buvo dvi sukryžiuotos lentos, ant kurių galų buvo pritvirtintos pavažos, apkaustytos aštriu plienine juosta. Vėlesnių laikų ledrogės buvo padarytos panašiai, tik priekinė ledrogių dalis be pavažos ir atrodė panaši į aštrų trikampį. Pačiais paskutiniais laikais ledrogės priminė plokščiadugnę valtį, tik su tuo skirtumu, kad jų korpusas buvo lengvutis. Jos taip pat buvo trijų pavažų ir viduryje stiebas burėms.

Norint didesnę greitį su ledrogėmis pasiekti, teko riboti žmonių skaičių. Žvejai daugiausiai naudojo ledroges dviem asmenim pakelti, nes jei buvo padaromos ke turtiems asmenims pakelti, nustodavo greičio ir tokiose ledrogėse "pasikinkyti" vėją, nevisuomet buvo galima. Nidos pasienio policijos rajonas buvo aprūpintas sunkaus tipo ledrogėmis, o kitos pa marių policijos sargybos — dviejų asmenų, taigi, lengvojo tipo ledrogėmis. Tačiau geriausias led roges turėjo Pasienio policijos kiu bas.

Kuršmarėse švaistytis su ledrogėmis nebuvo jau taip lengva. — Ledrogių vidutinis greitis buvo 100—150 kilometrų į valandą. Ir va, tokiu greičiu važiuojant, gana sunku pastebėti kliūtis, kurių Kuršmarėse buvo gana apstu. Pačios sunkiausios kliūtys, tai plyšiai, proparšos ir žvejų iškirstos skylės bei tokias skylės bekertant išmėtyti ir prišalę ledo gabalai. — Su šitomis kliūtimis dienos metu dar buvo pusė bėdos, dar suspėda vai daugiau įžiūrėti, bet gi nakties metu buvo tiesiog pavojinga, nes ne tik ledroges galėjai lengvai sulaužyti, bet ir užsimušti ar pavažiuoti po ledu.

Skaitydami KARJ būsite gerai informuoti apie pasaulinius įvykius, rasite straipsnių iš karinės ir Lietuvos istorijos, retais paveikslais iliustruoti ir Lietuvos karių atsiminimų iš įvairių laikų. Metinė prenumerata \$5.00; rašykite: KARYS, 916 Willoughby Ave., Brooklyn 21, N.Y.

A. L. T. S. pirm. pasisakymai dėl bendradarbiavimo su marksistais

Eugenijaus A. Bartkaus

atsakymai "L. L." redaktoriui

Ar Amer. Lietuvių Tautinė Sąjunga laikosi tokio nusistatymo, kad Pijaus Grigaitis laikraštini veikla neturi jokios įtakos į jo užimamą postą Am. Lietuvių Taryboje?

— Kiekvieno asmens įsitikinimai, metodai ir taktika daugiau ar mažiau pasireiškia visose srityse, kuriose jam tenka dirbti. Nemanau, kad dr. Pijus Grigaitis šia prasme būtų išimtis.

2. Ar Taut. Sąjungos atstovas P. Ollis yra pareiškęs Taryboje protestą dėl socialdemokratų organo "Naujienu" nuolatinių užpul dinėjimų, nukreiptų prieš jo atstovaujamą organizaciją?

— Kiek man žinoma, Amerikos Lietuvių Tautinės S-gos vadovybė niekad nebuvo įgaliojusi savo atstovą pareikšti Taryboje formalų protestą dėl "Naujienu" akcijos prieš Sąjungą ir paskirus tautininkus.

Sia proga tenka pareikšti, kad toks kelias būtų netikslingas, nes "Naujienu" nėra Tarybos organas.

3. Ar Tautinė Sąjunga mano, kad keturių grupių bendradarbiavimas Taryboje yra ir toliau įmanomas esamomis sąlygomis?

— Amerikos Lietuvių Tautinės S-gos vadovybė yra įsitikinusi, kad JAV lietuviams yra būtina turėti visus Amerikos lietuvių atstovaujantį organą. Toks organas reikalingas šiandienai, bet artimesnėje ar tolimesnėje perspektyvoje, situacijai pasikeitus, jis gali būti dar reikalingesnis. Šis įsitikinimas — skatina Amerikos Lietuvių Tautinę S-gą pakęsti iki tam tikro laipsnio kai kuriuos nesklaidumus ir slekti keturių grupių bendradarbiavimo Taryboje. Tautinės Sąjungos vadovybė mano, kad ir tos grupės bendradarbiavimą Taryboje turi grįsti gera valia ir tolerancija. Be geros valios ir kitų grupių įsitikinimų toleravimo, neįmanoma suderinti skirtingų pažiūrų ir pasiekti sklandaus bendradarbiavimo. Tenka apgailestauti, kad ir vieno ir kito Taryboje dažnai trūksta. Pasigendame, be to, Taryboje ir dar vieno dalyko, apie kurį visi dažnai kalbame, būtent, demokratiškumo. Taigi, bendradarbiavimo sąlygų šiuo metu negalima laikyti patenkinamomis. Ir todėl Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos vadovybė yra numacičius šiuo klausimu konkrečiau pasisakyti ateityje.

4. Ar Amerikos Lietuvių Tautinė Sąjunga daro (ar darys) žygių, kad socialdemokratų pakeistų savo dabartinį atstovą priim-

tinesniu asmeniu?

— Tautinės Sąjungos vadovybė nelaukia savo kompetencijojė. Pačių grupių reikalas deleguoti į Tarybą tokius žmones, kurie nori ir moka dirbti bendrą darbą.

5. Ar Amerikos Lietuvių Tautinė Sąjunga nemano, kad bendradarbiavimas su marksistine grupe, ypač, kai ją atstovauja Pijus Grigaitis, kenkia šios organizacijos geram vardui ir prestižui?

— Bendradarbiavimas su bet kuria pozityvia lietuvių grupe, siekiančia Lietuvos Nepriklausomybės, negali pakenkti Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos vardui ir orumui, jei tik jis tarnauja tam pagrindiniam visų mūsų tikslui. Taryboje mums tenka bendrai dirbti su socialdemokratais, kurie, kad ir būdami marksistai, siekia laisvos Lietuvos. Bendradarbiavimą reikia laikyti teigiamu reiškiniumi, jei tik norima ir jei sugebama bendram darbiui būtinas sąlygas susidaryti.

6. Kodėl Tautinės Sąjungos atstovas nedaro žygių, kad Tarybos posėdžiai, ypač kelionės į Vašingtoną, nebūtų gaubiami šydu nuo visuomenės, visiškai izoliuojant spaudą, kuri su Tarybos veikla nėra susirišusi?

— Jau ne kartą teko girdėti nusiskundimų, kad Amerikos Lietuvių Tarybos Vykdomasis Komitetas — nepakankamai informuoja spaudą apie savo žygius, o jei ir informuoja, tai nesilaiko lygybės principo, favorizuodamas kai kuriuos laikraščius. Kiek tie skundai turi pagrindo, geriausiai žino patys laikraščių redaktoriai. Reaguoti į šį reiškinį, manciau, pirmoje eilėje turėtų laikraščių redaktoriai, žurnalistai ir jų organizacijos.

Mūsų visuomenė turi teisę daugiau žinoti apie Vykdomojo Komiteto darbus, įskaitant keliones į Vašingtoną ir kitus ALTO vardu daromus žygius, tačiau tenka pabrėžti, kad ne tik plačioji lietuvių visuomenė, bet net ir ALTO šaukiamų kongresų ir konferencijų dalyviai — pasigenda išsamesnės ALTO darbų informacijos ir konkretesnės pajamų ir išlaidų apyskaitos.

Informacijos, lėšų skirstymo tikslingumo ir kitus klausimus Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos atstovai yra ne kartą kėlę, bet jie, deja, ir šiandien dar nėra patenkinamai išspręsti. Sprendimo jie dar laukia drauge su visa eile kitų problemų, kurių įnoravimas kenkia Tarybos darbiui ir tikslui, kuriam ji buvo sudaryta.

Okupuotoje Lietuvoje

Kainos Lietuvoje:

Paduodamos kainos yra už vieną kilogramą, kuris yra lygus kiek daugiau, kaip dviem amerikoniškam svaram. Taigi pasekime:

1 kg. taukų kainuoja 22 rubliai,
1 kg. sviesto — 28 rubliai,
1 kg. kiaulienos mėsos — 20 rb.,
1 kg. jautienos mėsos — 16 rb.,
1 kg. avienos mėsos — 18 rb.,
1 kg. veršienos — 16 rb.,
1 kg. dešros svyruoja nuo 13 iki 40 rublių,
1 kg. manų kruopų — 3 rb.,
1 kg. miežinių kruopų — 3 rb.,
1 kg. ryžių kruopų — 8 rb.,
1 kg. cukraus svyruoja nuo 8 iki 10 rublių.

Taigi, kaip matome, kainos yra gana aukštos, bet kur kas yra aukštesnės nekasdieninio vartojimo prekės ar apsirėngimas. Tai rodo žemiau paduodamos kainos:

1 kg. pupelių kavos — 40 rb.,
100 gramų (3/4 uncijų) kakao — 12 rublių,
1 kg. pipirų — 80 rb.,
100 gramų laurų lapelių — 12 r.,
1 metras (38 1/2 colio) vilnonės medžiagos — 400 rb.,
1 metras paltams medžiagos — 600 rublių,
1 metras šilko — 120 rb.,
1 metras dirbtinio šilko — 80 r.,
1 metras perkelio (cotten) — nuo 7 iki 15 rb.,
1 pora moteriškų kojinių — 40 r.

paprastiausias moteriškas apatnukas — 80 rb.,
geresnės rūšies apatinukų kaina iki 120 rb.,
visas apatinukų komplektas — 300 rublių,
moteriškos kelnaitės — 50 rb.,
vyriški viršutiniai marškiniai — 120 rublių,
pora vyriškų batų nuo 100 iki 400 rublių,
pora moteriškų batų nuo 200 iki 500 rublių,
suknelės pasivimas — 130 rb. ir daugiau,
moteriško palto pasivimas — 350 rublių,
vyriško kostiumo ar palto pasivimas — nuo 300 iki 400 rb.,
radio aparatas kainuoja nuo 800 iki 2.000 rublių,
dviratis kainuoja nuo 4.000 iki 5.000 rublių.

Zinant uždarbių kainas, kurios svyruoja apie 300—400 rb. mėnesiui, yra visai suprantama, kad ten geriau gali gyventi tik tas, kas turi du ar tris darbus. Tikrų davinijų kiek uždirba pramonės darbininkai neturime, bet mus pasiekė žinios iš Butkiškės, kad ten viena trijų asmenų šeima uždirbusi visus metus kolchoze gaavo atlyginimo tik 3 centnerius — apie 300 svarų — ruginių grūdų. Du tos šeimos nariai nedarbingi.

Taigi, sulyginus čia patiektų prekių ir atlyginimo kainas, aiškiai matome, kad rusai yra no vien sputninkų gamyboje gabūs, bet ir socialinėje srityje.

DAKTARŪ

'ANATOLIJUI ELSBERGUI

MIRUS,

jo našlei ir artimiesiems

reiškiamo gilią užuojautą

ir drauge liūdime

ALDONA ir ALFONSAS

R I M A I

APIE SKYRYBAS

Daug skyrybų atsiranda, Pamatysime kokių, Kaip žmona jauniki randa Ir kaip ieško perskyrų.

Pirmas vyras nusibodo, Reik ant kito išmainty. Piktos mintys galvą jodo, Ką čion reikia padaryt.

Reik čia liūdinukų rasti, Taipgi klūtį reik paduot. Advokata reik surasti, Kurs galėt gerai meluot.

Ji dažnai sau išmaršuoja, Užimta vis vakarais, Geria, šoka ir dainuoja Su jaunikiiais svetimais.

Jai sunku divorsą gauti, Mat pati yra kalta. Alimone reikia gauti, Vaikučius tris turi va.

Mano sau ji: "Pamėginsiu Tėn teisme nepasiduot, Sūnelius aš pamokinsiu Savo tėvą apmeluot".

Prieš teisėją ji pastatė Jaunus savo vaikelius, Kaltint tėvą, besarmatė, Verčia savo sūnelius.

Kai teisėjas jų paklausė, Kuo gi kaltas tėvas jų, Jų pakausiai pasislausė, Ir paraudo lig ausų.

Jie kartu visi atsakė: "Jis ne tėvas, 'is baisus, Jis mums sriubą valgyt liepė, Ir kankino mus visus".

Reik divorsą tad jai duoti, Nubalsavo taip visi. Nuo sriubos juos išvaduoti, Nes sriuba tikrai baisi.

Neužilgo va ji tuokias, Atsiskyrus dėl sriubos, O po šliūbo džiaugias, juokias, Ir vėl sėda prie sriubos...

Bet neilgas buvo džiaugsmas, — Be tėvelio reikia augt. Nebe juokas, tiktai skausmas Iš patėvio sriubos laukt.

Patrimpas

Nepriklausomybės laikais Lietuvos lakūnai pasiruošę kariniam pratimams.

**IS BENDRUOMENES
GYVENIMO
SPAUDOS APŽVALGA**

Aleksas Šemeta, socialdemokratų officioze rašo: "Šiolaikinė Lietuvos Bendruomenės vadovybė, nelabai pajėgdama atspėti savo veiklos kompetencijų sienas, yra tiek plačių apėtųjų apsvaiginta, kad nenori pripažinti jokių teisių jaunimui ir, ne tik jo nuopelnus savinasi, bet ir arogantiškai reikalauja kaž kokių finansinių atsiskaitymų ir paklusybės pasiskelbtam autoritetui. Kaip žinome, veiklesnieji jaunuoliai, pagaliau, apsisprendė, kad jiems nėra reikalo savo veiklos atskaitas duoti jiems pasiūvusiai vadovauoti ir todėl atsiskakė savo veiklos piniginę atsiskaitymą patikėti tos Bendruomenės kontrolei ir paskirstymui. Taip pasielgė visai pagrįstai Dainų ir Tautinių šokių švenčių komitetai".

Pereitą kartą teko paminėti, kad piniginio neatsiskaitymo su organizuotąja LB šešelyje stovi kai kurios politinės partijos. Tai buvo pasakyta tik prabėgomis, neličiant šito dalyko plačiau. Bet gl, ylos maiše nepaslepsi, o prieš vykdomą pikta akciją pasisakyti reikia ir tylėti negalima. Akcija yra tokia stipri, kad jau aiškėja ir kas tame šešelyje figuruoja. — Tik įsiskaitykime A. Šemetos mintijimus ir abejonių nelik.

Kodėl gi socialdemokratų organas prieš LB atstoją? Nagi, kad LB atmetė socialdemokratų pasiūlymą sudaryti vyriausią LB vadovybę tals pačiais pagrindais, kaip yra sudarytas BALFAS ir ALTAS. Mat, socialdemokratai prie dabartinės santvarkos nesitiki į LB vyr. vadovybę pakliūti. Deja, kaip prisimename, LB atstovai pertvarkyti LB organizaciją socialdemokratų pasiūlytais pagrindais, atsiskakė. Ir štai nuo to laiko LB socialdemokratams pasidarė ne košer. Ir ne tik ne košer, bet ji yra A. Šemetos lūpmis ir apkaltinama, kad nepajėgianti atspėti savo kompetencijos sienų. Net dar daugiau. Už tai, kad atsiskakė užsidėti socialdemokratų pasiūlytą apnars, jų organas šaukia, kad Bendruomenė — "plačių apėtųjų apsvaiginta". O tempora, o mores. Štai, kaip tiesiam žmoniškumo ir demokratiškos keliai! Kaip suprantamas visuomeninis bendravimas!

Nemažiau verti dėmesio A. Šemetos išvedžiojimai ir dėl jaunimo. Jis sako, LB nenori jokių teisių pripažinti jaunimui, kad jaunimą išduoda ir t. t. Bet kuo gi tas išdavimas pasireiškia? Lietuvos mokyklų išlaikymu, Vasario 16 gimnazijos administravimu, Jaunimo kongreso, Dainų Šventės ir Tautinių šokių Festivalio rengimo iniciatyvomis, ar knygos "Kovos metal dėl savosios spaudos išstūmimu į dienos šviesą?" Ne! Bet socialdemokratam pritrūko jauno kraujo ir reikia padaryti, kad jaunimas yra kitur skriaudžiamas, o jų pačių yra puoselėjamas. Šitas momentas labai gražiai išryškia iš sekančio pavyzdžio, tilpusio socialdemokratų organo skiltyse jų varsomis nupešioje atmosferoje.

Kaip žinome, p. Radžiaus padaryta nukrypimą dėl neatsiskaitymo, konstatavo ne LB apygardos ar vyriausios vadovybė, bet skyrių atstovų suvažiavimas. Tuo tarpu dėl to šiandien kaltina vadovybę, kas neatitinka tiesal. Kitas įsidėmėtinas momentas, tai, kad ruošiant Dainų šventę, p. Radzius su darytame komitete atstovavo ne kurią nors kitą organizaciją, o LB. Jis komitete dalyvavo, kaip LB Čikagos apygardos narys. Tai štai kodėl LB turi teisę iš p. Radžiaus reikalauti daugiau, nei iš kurio kito to komiteto nario atsiskaitymą. LB jam pasitikię, o jis, jei turi bent kiek žmoniškumo, suteikto pasitikėjimo paneigti negalėjo. Pasitikėjimą sunaikino tik jis pats, todėl ji turi pilną teisę reikalauti satisfakcijos. Tikėkime, kad šitai žino ir p. A. Šemeta, tačiau, kad užmaskavus, jis ji pakelia į jaunimo vadus. Ir štai čia paaiškia visas A. Šemetos triukas.

Kaip žinoma, šiais metais, kaip ir perėjais, LB emėsi iniciatyvos suorganizuoti Vasario 16 paminė-

jimą jaunimui. Šio darbo priskyje kaip tik ir pastato A. Šemetos į jaunimo vadus iškeltą p. Radzių. Jaunimas p. Radzių, kaip vadovą, atmeta ir pagal Radžiaus suteiktas žinias, bei dar vieno kito valdybos nario patyrimus, išnešamas vadovybės sprendimas, kuris tilpo "Draugo" 45 Nr. Tuo tarpu Šemeta štai kaip šitai nusako: "Kad mūsų jaunimas tikrai nebegali dirbti su šitokiais bendruomenės vadais, rodo tai ir dar vienas bendruomenės žingsnis jaunimo paneikinimo kely", o toliau kaip tik ir paduoda LB vadovybės sprendimą, tilpusį "Draugo" 45 Nr. Taigi čia Šemeta aiškiai atstojas prieš savo paskelbtąjį jaunimo vadą Radzių, o kiek anksčiau p. Radzių iškėlė į vadus ir net piktinosi, kad "bendruomenininkų" "L. L." š. m. Nr. 3 grubiai linksniuojami jaunimo vadovai — p. V. Radzius ir kiti".

Žinant tikrąją padėtį, aiškiai matosi, kad A. Šemeta meluoja. Jis nemirkiodamas meluoja savo tvirtinime, kad "L. L." bendruomenininkai grubiai linksniuojami jaunimo vadovus. Ne bendruomenininkai iškėlė viešumon p. Radžiaus, kaip visuomeninio darbininko nekorektiškumą, o "Laisvosios Lietuvos" korespondentas, visai nepriklausas organizuotai Lietuvos Bendruomenei. Jam buvo svarbi informacija, bet ne bendruomenės reikalų gynimas.

Visai kitaip išėjo su Šemetos akcija. Jis ne informaciniais tikslais socialdemokratų organe linksniuoją LB, o grovimo reikalais. Būt galima daug kas pasakyti ir dėl jaunimo bendrai, bet tai yra atskira tema ir teks pasisakyti kitą kartą.

J. Žvalnys.

**TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENTĖS
KOMITETAS NEDUODA
ATSKAITOMYBĖS**

Prieš šešias savaites Lietuvos Auditorijoje įvyko tautinių šokių komiteto ir LB Čikagos Apygardos Valdybos, kaip anksčiau buvo sutarta protokoluotu nutarimu, posėdis, kuriame buvo duota išdininko plaktakas pranešimas apie minėtos šventės pajamas ir išlaidas. Paašikėjo, kad šventė yra davusi pelno apie 4.800.00 dolerių. Vėliau buvo kalbama ir tariamasi apie likusio pelno paskirstymą, bet pasigincijus apie 5 val., neprieta jokie nutarimo. Komiteto pirmininkas, nesiskaitydamas su daugumos nuomone, net neprileido prie atskirų nuomonių balsavimo, ir pareiškė, kad tik jis yra atsakingas už tautinių šokių šventės pelno "tinkamą" paskirstymą ir jo administravimą. Tačiau reikalinga pastebėti, kad dauguma komiteto ir Apygardos Valdybos narių (išskyrus 2-3 asmenis iš 16) yra visai kitokios nuomonės, kad pelno paskirstymas — turi būti sprendžiamas, kaip yra susitarta, pradedant šokių šventę ruošti. — nors praėjo jau pusantro mėnesio nuo minėto posėdžio, bet komiteto pirmininkas nešaukia komiteto posėdžio, nesiskaito su LB Čikagos Apygardos Valdyba ir kitais komiteto nariais ir neužbaigia šokių šventės galutinės atskal-

to mybės ir pelno paskirstymo. — Toks nesiskaitymas kelia nepasitenkinimo ir įvairių įtarinėjimų. Reikia pastebėti, kad ir Dainų šventės komitete atsirado 3 asmenys, kurie viešai pasiskelbė, kad tikai jie trys turi teisę paskirstyti pelno pinigus laikyti ir juos administruoti, nors prieš tai buvo padaryti tarp LB Čikagos Apygardos Valdybos ir komiteto visai kitoki nutarimai, kas turi pinigus laikyti ir juos administruoti. Nejaugi šitoki komitetų "sauvaliavimai" veda prie vieningo kultūrinio darbo? Pagaliau, kam tie "išdininkai" yra atsakingi ir kas gali juos kontroliuoti, kada komitetai nustoja veikti? Atrodo, kad ir šokių šventės komitetas, kuris sąmoningai vilkina ir apie metalo laiką, kaip neduoda visuomenei atskaitomybės, nori irgi likti "amžinu" komitetu?

**Nekilnojamo turto pirkimo —
pardavimo reikalais kreiptis:**
Alg. BUDRECKAS
REALTY
4081 Archer Ave.
(prie California Ave)
Tel: Lafayette 3-3384

THE BIGGEST DOLLAR IN THE WORLD IS THE DOLLAR YOU SAVE.

Remiantis Chicago Savings Bendrovės paskaitim, nuo pat jos įkūrimo 1924 metais, jos pavyzdinga biznio tvarka, ypatingai indėlių saugumo ir dividendų naujumo atžvilgiu, nėra suaugęs ir pelningesnis įstaigos pasidėti taupomus pinigus. Pasidėję taupinius pas mus gausite ne tikai saugumą — jų apdraudimą iki \$10,000.00, augstą dividendą, bet ir daugelį kitų patarnavimų veltui, už kuriuos kitose įstaigose turėtumėte mokėti.

Taupytojų patogumui Chicago Savings Bendrovės įstaiga yra viena iš gražiausių ir moderniausių įrengtų visoje Illinois Valstybėje.

Lietuviai gyvenantys už Chicago ribų, nežinint kurioje Suvienytų Valstybių dalyje jie begyventų, gali taupyti pinigus paštu. Rašykite dėl informacijų. Mūsų turtas \$21,000,000.00.

CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSOCIATION
6245 So. Western Ave. Tel. GROvehill 6-7575 Chicago, Illinois

Atdars: pirmadienį nuo 12 iki 3, antradienį ir penktadienį nuo 9 iki 4, ketvirtadienį nuo 9 iki 3. Trečiadienį uždaryta visą dieną, o šeštadienį nuo 9 iki 2 valandos po pietų.

**Spaudos
komisijos darbai**

LB spaudos ir informacijos komisija, kurią sudaro: pirmin. — kun. dr. A. Juška, sek. — dr. K. Sruoga ir nariai: St. Daunys, J. Vaidelys, J. Vaičiūnas, A. T. Antanaitis, A. Gintneris darba pradėjo. Turėjo kelis posėdžius, aptarė rinkimų reikalus, paruošė anketą Bendruomenės ir rinkimų reikalui, pasiūniant žymesniems asmenims atsakymui, susinešė su provincijos spaudos žmonėmis, — propaguoti Bendruomenės idėją, svarbiausia, įsijungti į rinkimų akciją. Be to, numatyta visa eilė interviu su žymesniais asmenimis bei visuomenės veikėjais. Komisijos centras Čikagoje. Visuomet posėdžiuose dalyvauja ir Čikagos LB apygardos pirm. J. Jaisaitis ir buvęs pirm. dr. J. Bajer-

**Parūpina apdraudas ir dvigubus
aliuminijaus langus**

DRAUDŽIU: namus, automo bilius, baldus, langus ir kita, suteikdamas Jums ramybę nelaimėje.

Jūsų patogumui, gaminu dvigubus aliuminijaus langus, sumažindamas apšildymo išlaidas ir darbą.

JUOZAS SPAITIS

3261 So. Halsted Str.
Tel.: Victory 2-6469

**RUDENIUI, ŽIEMAI
IR VISEIEMS METŲ LAIKAMS:**
Sportinių,
Darbinių ir
Išėginių
Drabužių bei batų
Geriausias pasirinkimas
tik pas:

H. SEIGAN

4630 — 32 So. ASHLAND AVE.
Tel.: YA 7-1272

Užėik ir įsitikinsi, kad čia gausi geresnes prekes ir pigesnis kainomis, nei kitur.
Be to, čia gausi ilgesniam išsimokėjimui be nuošimčių ir susikalbėsi lietuviškai.

ARS-FOTO STUDJA

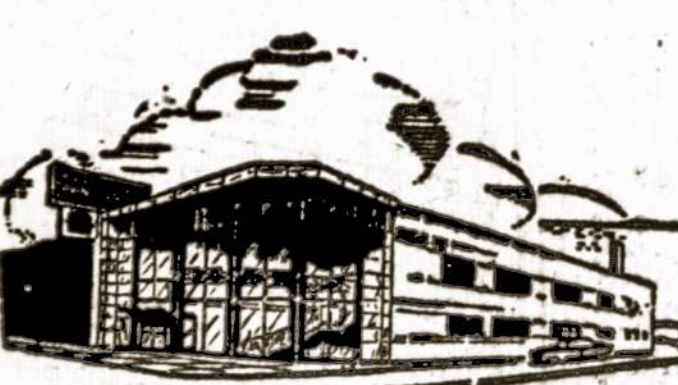
3210 So. Halsted St., Chicago, Ill. daro įvairių dydžių portretus
Atlieka Studijos ir Foto mė-gėjų darbus.
ir nuotraukas.
Aprūpina gera filmine medžiaga.

**AUTOMOBILIŲ TAISYMAS IR
Sinclair GAZOLINO STOTIS**

Perdirbami motorai, stabdžiai, transmisijos, keičiamos dalys.
Atliekami lyginimo ir dažymo darbai. Garantuotas darbas.
A. STANEVIČIUS
Garazo tel: REpublic 7-9842 Namų: WALbrook 5-5934
2641 West 71 Street

**LIODĖSIO VALANDOJ
Sanktė
MAŽEIKA & EVANS**
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
6845 So. Western Ave. Air Conditioned koplyčia
REpublic 7-9600 — 7-8601. Automobiliams vietos.
Tiesa, kurie gyvena kitose miesto dalyse, gausime koplytę artiau jūsų namų.

THE BIGGEST DOLLAR IN THE WORLD IS THE DOLLAR YOU SAVE.

Remiantis Chicago Savings Bendrovės paskaitim, nuo pat jos įkūrimo 1924 metais, jos pavyzdinga biznio tvarka, ypatingai indėlių saugumo ir dividendų naujumo atžvilgiu, nėra suaugęs ir pelningesnis įstaigos pasidėti taupomus pinigus. Pasidėję taupinius pas mus gausite ne tikai saugumą — jų apdraudimą iki \$10,000.00, augstą dividendą, bet ir daugelį kitų patarnavimų veltui, už kuriuos kitose įstaigose turėtumėte mokėti.

Taupytojų patogumui Chicago Savings Bendrovės įstaiga yra viena iš gražiausių ir moderniausių įrengtų visoje Illinois Valstybėje.

Lietuviai gyvenantys už Chicago ribų, nežinint kurioje Suvienytų Valstybių dalyje jie begyventų, gali taupyti pinigus paštu. Rašykite dėl informacijų. Mūsų turtas \$21,000,000.00.

CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSOCIATION
6245 So. Western Ave. Tel. GROvehill 6-7575 Chicago, Illinois

Atdars: pirmadienį nuo 12 iki 3, antradienį ir penktadienį nuo 9 iki 4, ketvirtadienį nuo 9 iki 3. Trečiadienį uždaryta visą dieną, o šeštadienį nuo 9 iki 2 valandos po pietų.

**JAUNIMAS STOJA
I LB ORGANIZUOTAI**

Clevelando stud. ateitininkų draugovė, vadovaudamasi 1957 m. visuotinio Studentų Ateitininkų Sąjungos suvažiavimo nutarimu, sausio 24 d. raštu pranešė stojanti į LB Clevelando apylinkę kaip seniūnija. Šia proga buvo į apyl. idžą inešti taip pat 24 draugovės narių tautinio solidarumo įnašai. Bravo, akademinis mūsų jaunimas!

Jei nori svečią pavaikinti, — Pasidalint su juo savaisiais sielvartais, Tad laiko, mielas, negaiškink, Skubek pas Šimulį vedančiais keliais.

Vaišink svečią ir gėrimais pirktais —

SIMULIS LIQUOR Inc.
5640 W. 87 St. Oaklawn

LIETUVISKA DRAUDŲ AGENTŪRA
Gyvybės, ligoninės, automobilių, baldų, namų ir visos kitos apdraudos — asmenims, profesionalams ir biznio įstaigoms. Valstybės patvirtintos kainos.
Agentams ir brokeriams aukščiausi komisai.
AUTOMOBILIŲ FINANSAVIMAS.
Bankiniai procentai. Nauji automobiliai 4% — vartoti — 6%.
Veikia Notariatas. Smulkesniam ir nemokamai informacijai gauti skambinkite, rašykite, užėikite —

JONAS KIRVAITIS
INTERSTATE INSURANCE AGENCY
6108 So. Ashland Ave., Chicago 36, Ill. Tel: WALbrook 5-5671

AUTO TAISYMAS IR GASOLINO STOTIS
Atliekami lyginimo ir dažymo darbai. Taisomi motorai, stabdžiai, transmisijos ir t. t. MOBILGAS benzinas, Fire-lone padangos, baterijos ir automobiliams dalyje.
1934 W. 59th Street Tel: GROvehill 6-9136
M. CESAS, patyręs automobilių specialistas

LIETUVIŲ AUDITORIJA

3133-37 So. Halsted Str. Telef. VI-2-6172

POKYLIAMS KONCERTAMS VESTUVĖMS

4 Salės

Moderniškai įrengtos **VIRTUVĖS**
(su maistu ar be maisto)
išnuojamos neaukštomis kainomis.

Jūsų patogumui čia pat

BARAS

Jaukus putojančių taurių pavėsis ir žavi muzika.

ĮVAIRŲ PATAISYMAI IR DAŽYMAS
NAUJŲ NAMŲ STATYBA
LIUDAS TAUJENIS
6823 S. Maplewood Ave.
Tel: HE. 4-5848

WALTER SASNAUSKAS
2534 West Marquette Rd.
Chicago 29, Ill.
Telef: GROvehill 6-8402.
Stato naujus namus pagal tarę ir planus.
Atlieka įvairius remonte darbus

Moderniausius baldus, naujausius televizijos aparatus žinomiau stų firmų, įvairias krosnis, kilimus ir viską, kas reikalinga namų įrengimui Jūs pirksite pigiau

Lietuvių PREKYBOS Bendrovė

ROOSEVELT FURNITURE Co., Inc.
2310 West Roosevelt (12-1 St.). Tel: SEeley 3-4711
Pats įmonės vedėjas Feliksas RAUDONIS Jus maloniai sutiks, parodys ir duos praktiškų patarimų Jums rūpinamais reikalais.

Ką jie dirba

Kardinolas Šv. Kryžiaus bažnyčioje

J. E. kardinolas Samuel Stritch, Chicagos Arkivyskupas, dalyvavo iškilmingose mišiose Šv. Kryžiaus bažnyčioje, minint 500 metų sukaktį nuo Šv. Kazimiero gimimo. Mišias atnašavo Vysk. Brizgys su asista, pamokslą lietuviškai pasakė kun. dr. Rimšelis, MIC. Ilgą pamokslą angliškai pasakė pats Kardinolas, ir tai buvo jo pirmas viešas pasirodymas po to, kai Šv. Tėvas jį paskyrė svarbioms pareigoms Romoje. Mišių metu giedojo Dainavos Ansamblis su solistais St. Baranasku ir D. Stankiūte.

Po mišių, parapijos salėje buvo paroda apie Šv. Kazimierą ir jo miestą Vilnių. Vakare Marijos Aukšt. Mokyklos salėje įvyko Akademija, kurios metu kalbėjo prof. Sužiedėlis.

Šiam įvykiui aprašyti Chicagos spauda skyrė nemažai vietos. Kardinolas Stritch yra pirmas amerikietis, kuris užims postą Romos Kūrijoje.

Šv. Kazimiero šventę suorganizavo Šv. Kryžiaus parapijos klebonas kun. A. Linkus, kuris šio šventojo garbei bažnyčioje įrengė naują altorių. J. V.

Chicagos lasiečiai, pasivadinę savo geriausius bičiulius, retkarčiais susimeta į vieną vietą, kad pasidalintų įspūdžiais, pabendrautų. Paskutinis toks susibūrimas įvyko kovo 8 d. Lietuvių Auditorijoje. Jei lig šiol teko stebėtis lasiečių ponų vaišingumu, tai šį kartą visi turėjo apstulbti nuo lūžtančių stalų skaniais valgiais.

Nuotaika buvo tokia gera, kad tiesiog prieš norą reikėjo skirstytis. Mat, šį kartą buvo pagerbti Kazimierai: "Laisvosios Lietuvos" leidėjas Kazys Ozėlis, ir Cicero skyriaus aktyvusis narys, be kurio įsijungimo, sakoma, nei vienas lietuvių susibūrimas Ciceroje neapeina, Kazys Šimkus.

Iš mielųjų lasiečių draugų, atsilankiusių į šį susibūrimą, tenka išskirti: inž. Čeponį, dr. H. Šilinį, "L. L." mieląjį bendradarbį Alfonsą Nevardauską, stovybos rangovą Pr. Dauką, p. Mišauską su ponu, p. Baltramoną su ponu — laimėjusį vienoje iš LASO ruošiamų gegužinių šokių kontestų, p. Būgą, p. Šadulį su ponu ir eilę kitų.

Gaila, kad šį kartą ne visi lasiečiai galėjo šiame susibūrimo dalyvauti.

Pagerbiant Kazimierus, jiems buvo sugiedota ilgiausių metų, tačiau šiaip nei vienas lasiečių ir jų draugų nedrįso sulaužyti gavenios tradicijos — nei vienas nešoko ir nedainavo.

Kovo 9 Viking Ballroom salėje Chicagos "Sandara" surengė bankietą, pagerbti Lietuvos Laisvės Komiteto ir Pavergtųjų Jungtinių Tautų Politinės Komisijos pirmininką min. Vaclovą Sidzikauską. Susirinkusiai į bankietą publikai, p. Sidzikauską pristatė Lietuvos konsulas dr. P. Dauzvardis.

Šia proga min. V. Sidzikauskas tarė kiek ilgesnį žodį, plačiau paliestas Komiteto ir Pavergtųjų Jungtinių Tautų darbus. Publikos į šį bankietą susirinko žymiai daugiau, nei buvo tikėtasi.

Dan Kuraitis, žinomas lietuvių prekybininkas ir keliautojas, atėnančią vasarą žada aplankyti Varšuvą. Sakosi norėtų aplankyti ir Lietuvą, bet kadangi ten įvažiuoti neleidžia, tai nori bent prie Lietuvos Lenkijos sienos priartėti, — kad nors per žiūronus galėtų pamatyti tą brangią šalį.

Dan Kuraitis keliauja ne vien savo malonumams. Tais malonumais jis mielai pasidalina su visais lietuvišiais, juos aprašydamas lietuviškoje spaudoje.

J. Rudavičienė — Šimkutė yra naujoji "Laisvosios Lietuvos" sekretorė. Lietuvoje p. Rudavičienė ne ilgus metus tarnavo vidaus reikalų ministerijoje. Chicagos su savo sūnum Gabrielium atvyko perretais metais ir apsigyveno Bridgport kolonijoje.

L. Laisvės Komitetas į Čikagą

Kaip tenka iš oficialių šaltinių patirti, Lietuvos Laisvės Komitetas, kuriam vadovauja min. Vaclo Sidzikauskas, yra numatęs savo būstinę perkelti į Čikagą.

Kur įvyks Pasaulio Lietuvių Seimas, New Yorke ar Čikagoje?

Lietuvių Bendruomenės organizuojamas Pasaulio Lietuvių Seimas, kuris buvo numatytas š. m. New Yorke, yra rimtai svarstomas perkelti į Čikagą.

IS SKAUTŲ PASAULIO

— Prieš kiek laiko Čikagos akademikai skautai išsiuntinėjo laiškus kelioms Amerikos senatoriams, padėkodami jiems už gražius atsiliepimus apie Lietuvą — Vasario 16-tos dienos proga.

Šią savaitę Čikagos ASS pirmininkas Vyt. Šliūpas gavo malonų laišką iš senatoriaus John Kennedy (Mass.), kuriame senatorius dėkoja už jam pasiūstus linkėjimus ir tarp kitko pareiškia norą susitikti asmeniškai su Čikagos Akademikais Skautais kada nors ateityje jam lankantis Čikagoje.

— Antroji 1958 Čikagos akademikų Skautų Visuomeninių Stovyklų Būrelio šventė įvyko kovo mėn. 2 dieną pas P. Tallat-Kelpšus. Senj. Adomas Mickevičius patiekė temą "Mokslas, religija ir žmogaus laisvė", sukeldamas tuomi gyvų ir įdomių diskusijų.

Po paskaitų t. n. Dalia Tallat-Kelpšaitė pavaišino akademikus skaniais užkandžiais, kur tarp įvairiausių patiekalų buvo ne tik skanių "lobsterio" uodegų, bet ir "šiškabab" kepsnių, spirgintų žučių, keptų sraigčių, liukrutų bičių bei kitokių retai užtinkamų skanėstų.

— Kalifornijos akademikai — skautai, vadovaujami V. Varakojos, pradėjo leisti rotatoriumi spausdinamą jauniesiems skautams leidinuką, pavadintą "Laužu Sviesoje". Tuo tarpu neperdinantis leidinėlis yra tik šešių puslapių, bet įdomiai redaguojamas, tvarkomas ir iliustruojamas, atrodė greitai laiku pasidarys laikraštis — Kalifornijos skautų svečias. Šis leidinėlis yra dar vienas akademikų skautų įnašas į lietuviškos skautijos "gerųjų darbų" tarpą.

KULTŪROS FONDAS LAUKIA PINIGŲ

Prieš porą metų, 1956 m. birželio mėnesį, Lietuvos Prekybos Namai — Furniture Center, Inc., Valdyba savo posėdyje paskyrė Kultūros Fondui \$100.00, bet tuo laiku neturint pinigų, išmokėjimas užsitęsė ilgesnį laiką. Apie tai buvo rašyta ir spaudoje. Dabar Kultūros Fondo Valdyba kreipėsi raštu į minėtą įstaigą ir gavo atsakymą, kad paskirtieji pinigai nebus išmokėti.

MALONUS SKAITYTOJAU, AR JAU ATNAUJINAI "LAISVOSIOS LIETUVOS" PRENUMERATĄ 1958 M., JEI NE, PASKUBĖK!

Prieš porą metų, 1956 m. birželio mėnesį, Lietuvos Prekybos Namai — Furniture Center, Inc., Valdyba savo posėdyje paskyrė Kultūros Fondui \$100.00, bet tuo laiku neturint pinigų, išmokėjimas užsitęsė ilgesnį laiką. Apie tai buvo rašyta ir spaudoje. Dabar Kultūros Fondo Valdyba kreipėsi raštu į minėtą įstaigą ir gavo atsakymą, kad paskirtieji pinigai nebus išmokėti.

HOUSEHOLD HELP

Child Care — Middleaged lady to stay, care for children nights Room, Board, small salary. References. ROGERS PARK 1-3634.

MALE HELP

All Good Salesmen Eventually Join BRITANICA

Not a low Steady salary, but very High earnings on commission basis: See Mr. M. MEYER or Mr. ESKENASY. 185 N. Wabash Ave. Room 218

MALE HELP

Expected to present original design drawings and define all components of the design. Provide technical leadership to draftsman translating design drawings or layout into a detailed and complete drawing.

ARGONNE NATIONAL LABORATORY

(Located on Route 66 — 2 Miles West of Route 83, Turn South at Stoplight on Bailey Rd. or Call For Interview) Mr. Bigelow, Lemont 800 Extension 763.

REAL ESTATE FOR SALE

WINNETKA — 844 SPRUCE

HOUSE sklype, skirtame Winnetka biznio sekcijai, įkainotas, kad perleisti nuosavybę tikai už \$26.000. Metalinis 3' automobiliam garažas. Namai vispusiškai gerame stovyje. 50 x 150 sklypas, po \$375 už pėdą. Jei domina, atvažiuokite. Telefonas: ALPINE 1-8374

6048 S. FAIRFIELD AVE.

Apžiūrėjimas Namų, Sekmadienį 2—5 popiet

4 mieg. kambarių ranch namas; TV kambarys šeimai; didelė virtuvė su kabinetais; ažuolinės grindys; kilimai išsiai; aukštas beizmentas. Automatinė alyvos šiluma. Lotas 40 x 125. Galite apsigyventi. Kaina \$29.950. Galite gauti morgičių ar seną namą įmokėjimui. Telefonuokite: Al. Ropa, HAYmarket 1-5500 dienomis, arba SEaley 3-6346. Brokerių tarpininkavimas pagedautinas.

WORLD PARCEL SERVICE

Pas vedėją Pr. Nedzinską 3320 So. Halsted St. (J. Karvelio prekybos patalpose) Chicago, Ill. Tel. Yards 7-0677.

Kas Valgo Bruno Duoną

Visad Žydi Kaip Argona Bruno Macianskas 3339 Lituanica Ave. Telef. Clifside 4-6376

SPORTO ŽINIOS

Sporto žaidynės Čikagoje

Kovo mėn. 15—16 d. Čikagoje įvyks Vid. Vakarų apygardos prieraugio klasių (jaunių, jaunučių ir mergaičių) krepšinio bei tinklinio žaidynės, kuriose dalyvauja Clevelando, Detroito ir Čikagos jaunieji sportininkai. Žaidynės bus pravestos Gage Parko pastato sporto salėje, prie 55-tos ir Western gatvių.

Šias varžybas vykdo Čikagos Lietuvių Sporto Klubas Neris, kurio dabartinę valdybą sudaro: A. Lauraitis, Ed. Šulaitis, Z. Žiupsnys, M. Vygantas ir L. Andrijauskas.

Vyksta į Detroitą

Čikagos LSK Neris vyrų krepšinio, tinklinio ir stalo teniso bei moterų tinklinio komandos kovo mėn. 8—9 d. dalyvauja Detroito įvykstančiose apygardinėse pirmenybėse. Iš viso važiuoja virš 400 galvų, yra atsidūrusi likvidacijos išvakarėse. Dar šiais metais ji bus suskaldyta į tris dalis, būtent: dalis išvyks į Osnabrucką, kita dalis į Bremeną ir trečioji — į Bad. — Zwischenahną.

Įkurdinamiems Osnabrucky — jau yra statomi patogūs mūriniai dviejų aukštų namai, į kuriuos pirmieji jau išvyks kovo mėnesį, kiti kiek vėliau. Bremen butus — sed' bresel' bei jup' ted' d'p' sou' IAW — Bad' b'p' h'p' s'p' q'p' j'p' n'k' — j'p' h' j' r' i' r' i' p' e' t' p' u' p' u' e' t' p' k' s' n' e' s' s' c' h' e' n' a' h' n' e' , gal būt tik apie š. m. rudenį, nes čia statyba tik ruošia masi pradėti.

Nors čia stovykloje visur aplink buvo daug neįsibrendamo purvo, nors čia tremtiniams prieglaudą ir pastogę suteikusiuse senuose, šaltuose lentiniuose barakuose matėsi daug vargo ir skurdo, gyventojai per eilę stovyklose praleistų metų, čia jau buvo apsipratę ir su savo likimu tarytum susigyveno.

Gyventojų daugumą čia sudaro nuo emigracijos atriktę džiovininkai, seneliai ir našlės moterys su vaikais, kurie yra arba visiškai nedarbingi, arba tinka tik lengvesniems darbams. Kadangi kaip užsieniečiams, lengvesnių darbų gauti yra labai sunku, tad dauguma gyventojų su baime žvelgia į ateitį, nes nauji butai drauge atneš ir didesnę, ne visiems lengvai pakeliamą, nuomos našą.

Drauge su įsikurdinimu prieš akis atsistoja ir baldų įsigijimo problema, nes daumuma jų kaip ir neturi. V. Kl.

"LAISVOSIOS LIETUVOS" SKAITYTOJAI RAŠO:

Su dideliu malonumu skaitau jūsų bendradarbio A. Nevardausko straipsnius apie Mažąją Lietuvą. Nedaugelis iš mūsų galėtų taip vaizdžiai ir smulkiai aprašyti Lietuvos vietas, jų žmones ir įvykius. Šie straipsniai lietuviška jam jaunimui galėtų tarnauti savo krašto pažinimui, bet jie yra lygiai vertingi ir įdomūs suaugusiems. Savo straipsniais A. Nevardauskas užsitarnavo skaitytojū padėką.

J. Aukštaitis.

Likviduojama Wehnen'o Lietuvių Stovykla

Kadaise turėjusi pilną 1000 lietuvių tremtinių, Wehnen'o lietuvių stovykla, kuri laikui bėgant nuo emigracijos suliesėjusi, bet vis dar viena iš didžiausių Vokietijoje išlikusių stovyklų, dar ir dabar priskaitanti (su čia gyvenančiais lenkais ir ukrainiečiais) apie

400 galvų, yra atsidūrusi likvidacijos išvakarėse. Dar šiais metais ji bus suskaldyta į tris dalis, būtent: dalis išvyks į Osnabrucką, kita dalis į Bremeną ir trečioji — į Bad. — Zwischenahną.

Įkurdinamiems Osnabrucky — jau yra statomi patogūs mūriniai dviejų aukštų namai, į kuriuos pirmieji jau išvyks kovo mėnesį, kiti kiek vėliau. Bremen butus — sed' bresel' bei jup' ted' d'p' sou' IAW — Bad' b'p' h'p' s'p' q'p' j'p' n'k' — j'p' h' j' r' i' r' i' p' e' t' p' u' p' u' e' t' p' k' s' n' e' s' s' c' h' e' n' a' h' n' e' , gal būt tik apie š. m. rudenį, nes čia statyba tik ruošia masi pradėti.

Nors čia stovykloje visur aplink buvo daug neįsibrendamo purvo, nors čia tremtiniams prieglaudą ir pastogę suteikusiuse senuose, šaltuose lentiniuose barakuose matėsi daug vargo ir skurdo, gyventojai per eilę stovyklose praleistų metų, čia jau buvo apsipratę ir su savo likimu tarytum susigyveno.

Gyventojų daugumą čia sudaro nuo emigracijos atriktę džiovininkai, seneliai ir našlės moterys su vaikais, kurie yra arba visiškai nedarbingi, arba tinka tik lengvesniems darbams. Kadangi kaip užsieniečiams, lengvesnių darbų gauti yra labai sunku, tad dauguma gyventojų su baime žvelgia į ateitį, nes nauji butai drauge atneš ir didesnę, ne visiems lengvai pakeliamą, nuomos našą.

Drauge su įsikurdinimu prieš akis atsistoja ir baldų įsigijimo problema, nes daumuma jų kaip ir neturi. V. Kl.

Su pagarba J. Vencevičaitė—Kutkuvienė

Todėl p. Raštikiene užuomina, kad aš ją pamačiusi, nusiūkau į šalį, labai mane nemaloniai ir skaudžiai paliečia. Aš labai prašyčiau, bent spausdinant antrąją knygos laidą, šiąją apie mane pastabą visai išbraukti.

Su pagarba J. Vencevičaitė—Kutkuvienė

Su pagarba J. Vencevičaitė—Kutkuvienė

Su pagarba J. Vencevičaitė—Kutkuvienė

Su pagarba J. Vencevičaitė—Kutkuvienė

Su pagarba J. Vencevičaitė—Kutkuvienė

Su pagarba J. Vencevičaitė—Kutkuvienė

Su pagarba J. Vencevičaitė—Kutkuvienė

Su pagarba J. Vencevičaitė—Kutkuvienė

Su pagarba J. Vencevičaitė—Kutkuvienė

Su pagarba J. Vencevičaitė—Kutkuvienė

Su pagarba J. Vencevičaitė—Kutkuvienė

Su pagarba J. Vencevičaitė—Kutkuvienė

Su pagarba J. Vencevičaitė—Kutkuvienė

Su pagarba J. Vencevičaitė—Kutkuvienė

Su pagarba J. Vencevičaitė—Kutkuvienė

Su pagarba J. Vencevičaitė—Kutkuvienė

Su pagarba J. Vencevičaitė—Kutkuvienė

Su pagarba J. Vencevičaitė—Kutkuvienė

Su pagarba J. Vencevičaitė—Kutkuvienė

Su pagarba J. Vencevičaitė—Kutkuvienė

Su pagarba J. Vencevičaitė—Kutkuvienė

Su pagarba J. Vencevičaitė—Kutkuvienė

Su pagarba J. Vencevičaitė—Kutkuvienė

Su pagarba J. Vencevičaitė—Kutkuvienė

Su pagarba J. Vencevičaitė—Kutkuvienė

Su pagarba J. Vencevičaitė—Kutkuvienė

Su pagarba J. Vencevičaitė—Kutkuvienė

Su pagarba J. Vencevičaitė—Kutkuvienė

Su pagarba J. Vencevičaitė—Kutkuvienė

Su pagarba J. Vencevičaitė—Kutkuvienė

Su pagarba J. Vencevičaitė—Kutkuvienė

Su pagarba J. Vencevičaitė—Kutkuvienė

Su pagarba J. Vencevičaitė—Kutkuvienė

Su pagarba J. Vencevičaitė—Kutkuvienė

Su pagarba J. Vencevičaitė—Kutkuvienė

Su pagarba J. Vencevičaitė—Kutkuvienė

Su pagarba J. Vencevičaitė—Kutkuvienė

Su pagarba J. Vencevičaitė—Kutkuvienė

Su pagarba J. Vencevičaitė—Kutkuvienė

Su pagarba J. Vencevičaitė—Kutkuvienė

Su pagarba J. Vencevičaitė—Kutkuvienė

Su pagarba J. Vencevičaitė—Kutkuvienė

Su pagarba J. Vencevičaitė—Kutkuvienė

Su pagarba J. Vencevičaitė—Kutkuvienė

Su pagarba J. Vencevičaitė—Kutkuvienė

PONIAI GENEROLIENEI E. RAŠTIKIENEI ATVIRAS LAIŠKAS

Beskaitant gen. S. Raštikio knygos "Kovose dėl Lietuvos" antrąjį tomą, 233-me puslapyje aptikau, kas seka:

"Einu Laisvės Alėjos viduriu vengdama susitikti pažįstamus, kad nepakenčiau jiems. Praeina artistė Vencevičaitė. Pamačiusi mane, nusuka galvą į šalį... Stai ateina trys ponios. Jų vyrų bolševikų suimti. Jos sveikina mane ir klausia: "Viešpatie, kas atsitiko? Kodėl taip išvargusi ir taip išbalusi?" — "Ponios, eikite nuo manęs, mane seka, prašau jus, eikite."

Iš tų ponijų žodžių aišku, kad jos, nors būdamos karininkų žmonos, nieko nežinojo, kad p. generolienė yra bolševikų persekiojama ir sekama. Tuo labiau tai negalėjo būti žinoma man.

Be to, nesilankant aukštuose visuomenės sluoksniuose, aš neturėjau progos p. Raštikienei asmeniškai pažinti ir net nežinojau, kaip ji atrodo. Kitas dalykas, kad man dirbant Valstybės operoje ir dalyvaujant viešuose koncertuose, bent iš matymo mane daug kas pažinojo.

Todėl p. Raštikiene užuomina, kad aš ją pamačiusi, nusiūkau į šalį, labai mane nemaloniai ir skaudžiai paliečia. Aš labai prašyčiau, bent spausdinant antrąją knygos laidą, šiąją apie mane pastabą visai išbraukti.

Su pagarba J. Vencevičaitė—Kutkuvienė

Su pagarba J. Vencevičaitė—Kutkuvienė

Su pagarba J. Vencevičaitė—Kutkuvienė

Su pagarba J. Vencevičaitė—Kutkuvienė

Su pagarba J. Vencevičaitė—Kutkuvienė

Su pagarba J. Vencevičaitė—Kutkuvienė

Su pagarba J. Vencevičaitė—Kutkuvienė

Su pagarba J. Vencevičaitė—Kutkuvienė

Su pagarba J. Vencevičaitė—Kutkuvienė

Su pagarba J. Vencevičaitė—Kutkuvienė

Su pagarba J. Vencevičaitė—Kutkuvienė

Su pagarba J. Vencevičaitė—Kutkuvienė

Su pagarba J. Vencevičaitė—Kutkuvienė

Su pagarba J. Vencevičaitė—Kutkuvienė

Su pagarba J. Vencevičaitė—Kutkuvienė

Su pagarba J. Vencevičaitė—Kutkuvienė

Su pagarba J. Vencevičaitė—Kutkuvienė

Su pagarba J. Vencevičaitė—Kutkuvienė

Su pagarba J. Vencevičaitė—Kutkuvienė

Su pagarba J. Vencevičaitė—Kutkuvienė

Su pagarba J. Vencevičaitė—Kutkuvienė

Su pagarba J. Vencevičaitė—Kutkuvienė

Su pagarba J. Vencevičaitė—Kutkuvienė

Su pagarba J. Vencevičaitė—Kutkuvienė

Su pagarba J. Vencevičaitė—Kutkuvienė

Su pagarba J. Vencevičaitė—Kutkuvienė

Su pagarba J. Vencevičaitė—Kutkuvienė

Su pagarba J. Vencevičaitė—Kutkuvienė

Su pagarba J. Vencevičaitė—Kutkuvienė

Su pagarba J. Vencevičaitė—Kutkuvienė

Su pagarba J. Vencevičaitė—Kutkuvienė

Su pagarba J. Vencevičaitė—Kutkuvienė

Su pagarba J. Vencevičaitė—Kutkuvienė

Su pagarba J. Vencevičaitė—Kutkuvienė

Su pagarba J. Vencevičaitė—Kutkuvienė

Su pagarba J. Vencevičaitė—Kutkuvienė

Su pagarba J. Vencevičaitė—Kutkuvienė

</